

Geleneğe Bağlı Kalmak Yalnızca Baskı ile Uzlaşmakla Sonlanır

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *"Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil"* başlıklı kitabının "Günaha Son Vermek" içinden alınmıştır ve Jim Wallis'in yazılarını değerlendirmektedir. Wallis, dini bir aktivist ve *Sojourner* dergisinin editörüdür. Wallis, "Yenileme Çağlığı: Diğer Sesler Duyulsun" yayınında Hristiyan sağının ideolojik savaşlarında sözlü bir "ateşkes" çağrısı yapmak ve "değerleri ideolojik olmaktan çok manevi olan bir siyaset" aramak doğrultusunda diğer Hristiyan liderlerle buluşmuştu. Bob Avakian, bu yazıda Jim Wallis'in "Soul of Politics" adlı kitabını değerlendirmektedir. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 998.sayısında 14 Mart 1999 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Clinging to Tradition Only Ends Up Making Peace With Oppression \(revcom.us\)](http://RW ONLINE:Bob Avakian: Clinging to Tradition Only Ends Up Making Peace With Oppression (revcom.us))

Wallis, liberalizm ve muhafazakarlığı aşmak isterken, olumlu olarak gördüklerini birleştirir ve her birinin hatalarını aşmak ister. Aradığı ortak payda ve uzlaşma bu şekildedir. Feminizmi aile karşıtı olmakla suçladıkları ve "erkek kontrolünün" hedefi yaptıkları için kendisi Pat Robertson gibi insanları eleştirir. Bununla birlikte, Wallis, "sağlıklı aile değerlerine" yönelik çağrı yapar. "Aile, evlilik ve ebeveynlik bütünlüğünün restorasyonu için... ancak her durumda bunu kadınların onurunu ve eşitliğini sağlayacak şekilde yapmak." (s. 108-09) der. Wallis, "aile değerleri kodunun genellikle geçmişin ataerkil yapılarına dönüşün bir örtüsü" olduğunu kabul eder (s.108); ancak çekirdek ailenin kendisinin her zaman ataerkil baskının bir aracı olduğunu göremez ya da bunu reddeder ("Aile" kelimesinin kökeninin, hane reisi olan erkeğin köleleri olduğu kadar karısı ve çocukları üzerinde

yaşam ve öldürme gücüne de sahip olduğu eski Roma kurumuna dayandığı gerçeğini görmezden gelir ya da bunun önemini kavrayamaz.)

Engels'in "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" eserinde gösterdiği gibi, bu aile, özel mülkiyetteki artıkların elde edilmesi ve "ilkel komünal" toplumun farklı ve birbirine düşmanca karşıt sınıflara bölünmesiyle birlikte ortaya çıkmıştır. Çocukların büyütülmesi ve yetiştirilmesiyle ilgili basit bir iş bölümünden doğmuştur. Bu "ilkel komünal" toplumlarda, kendisi baskıcı bir ilişki oluşturmayan, ancak özel olarak birikmiş servet, özellikle toprak ve diğer üretim araçlarının mülkiyetinde, mülk sahiplerinin daha sonra bir nesilden (özellikle erkek nesillerinden) diğerine aktarmaya çalıştıkları sürece bu hale gelmiş ve böyle kalmış bir bölünmedir. Bu durumda erkek-kadın işbölümü kaçınılmaz olarak erkek egemenliği ve kontrolü ile sonuçlanır. Bu, ataerkilliğin ve kadınların ezilmesinin tarihsel ve maddi temelidir.

Yalnızca toplumun devrimci dönüşümü yoluyla -üretim araçları mülkiyetinde özel mülkiyetin ortadan kaldırılması, sınıf farklılıklarının ortadan kaldırılması ve her türlü baskıcı işbölümünün ortadan kaldırılması sağlanarak- "kadınların onuru ve eşitliği" nihai ve tam olarak sağlanabilir. Kısacası, kadınların tam kurtuluşuna giden yolu yalnızca *komünist devrim* temsil eder.

Bu durum, komünistlerin çekirdek ailenin derhal ortadan kaldırılması çağrısında bulunacakları anlamına gelmez, çünkü bu mesele ancak yalnızca üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin değil, aynı zamanda meta üretiminin (alınacak ve satılacak şeylerin üretiminin) ve bununla birlikte para ilişkilerinin ve paranın kendisinin de ortadan kaldırılacağı, bunun için gerekli maddi ve ideolojik koşulların sağlanacağı bir toplumda ve bir bütün olarak dünyada gerçekleşebilir ve gerçekleştirmelidir de.

Komünizm için bu maddi ve ideolojik koşulları yaratmayı

amaçlayan tüm devrimci süreç boyunca, kadınları zincire vuran eşitsizlik ve baskı ilişkilerinin sürekli ve her zamankinden daha kapsamlı bir şekilde üstesinden gelinmesi ve kökünün kazınması, karşılıklı sevgi ve saygıya ve kadın erkek eşitliğine dayalı kişisel, ailevi ve cinsel ilişkilerin geliştirilmesi ve erkekleri kadınlarla eşit olarak içerecek ortak çabalar yoluyla, artık büyük ölçüde aile kurumunda odaklanan ve özellikle kadınlar üzerinde bir yük olan işlevleri, halk kitlelerinin giderek daha fazla yerine getirmesi için yeni biçimler geliştirmek için mücadele edilmelidir.

Mevcut baskıcı düzen yıkıldıktan sonra bu konuda büyük bir sıçrama yapmak ve o dönem toplumsal düzeyde yepyeni toplumsal ilişkiler ve düşünce biçimleri oluşturmaya başlamak mümkün olacaktır. Kadınlara yönelik baskının tamamen ortadan kaldırılmasının önemli bir parçası olarak, nihai amacın en nihayetinde çekirdek ailenin ortadan kaldırılması olduğunu ilan etme konusunda cesur olmalıyız.

Geleneksel Kadın-Erkek İlişkisine Tutunmak

Wallis çok daha az bir şeyle yetinmek istiyor ve kadınların maruz kaldığı aşağılamalar ve baskılar karşısında görünüşte çok samimi olan üzüntüsüne rağmen, (en azından şimdilik) geleneksel aile ve erkek-kadın ilişkileri görüşünden kopamıyor. Sonuç olarak Wallis'in görüşleri, Pat Robertson ve Hristiyan Koalisyonu gibi ataerkillik ve genel olarak baskıcı ve sömürücü ilişkiler için bariz gerici olan haçlıların görüşleriyle pek çok ortak noktaya sahiptir. Bunun sonuçları anlaşıldığında, yoksulların ve ezilenlerin ızdırapları ve acıları hakkında bu kadar belagatli bir şekilde konuşabilen Wallis gibi birinin aynı zamanda en korkunç zalimlerle ve işkencecilerle (uzlaşma) talep etmesi -ve bunun imtiyazlara düşkünlükle nasıl bir tezat oluşturduğu- artık o kadar da şaşırtıcı olmuyor.

Wallis'in liberalizmi ve muhafazakarlığı aşma çabalarından

çıkan şey budur. Wallis'in tanımladığı gibi, liberaller yalnızca sorunların toplumsal nedenleriyle ilgilenirler, muhafazakarlar ise yalnızca kişisel ahlaki sorumlulukla ilgilenirler, bunlar hem doğru hem de yanlıştır (bkz. s. 20-22). En azından liberallerin daha doğru bir zeminde oldukları söylenebilir, çünkü onların konumu (Wallis tarafından onlara atfedilmiş olsa bile) belli bir dereceye kadar Marx'ın da dediği gibi, genel anlamıyla bilinçleri belirleyen şeyin insanların toplumsal varlıkları olduğudur, tersi değil. Başka bir deyişle, bir yanda insanların fikirleri, değerleri ve ahlakları ve diğer yanda iç içe oldukları ekonomik ve toplumsal ilişkiler arasındaki ilişkide, fikirler her ne kadar toplumsal koşulları dönüştürme mücadelesinde çok önemli bir rol oynayabilseler ve oynasalar da, genel olarak belirleyici olan ikincisidir.

“Muhafazakarlık ve temsil ettiği her şey, yoksulları basit bir şekilde “terk etmiş” ve mülksüzleştirmiş değildir. Dünyanın her yerindeki halk kitlelerini, umutsuzca mülksüzleştirilmiş ve yoksullaşmış bir durumda tutan koşulların tam da üzerinde gelişmiştir.” – Bob Avakian

Liberal konumun asıl sorunu, yalnızca mevcut düzenin -

toplumsal olarak üretilen zenginliğin özel sermaye olarak biriktirilmesi ve kafa emeği ile kol emeği arasındaki ayrımın yanı sıra diğer tüm baskıcı toplumsal bölünmeler de dahil-devrimci bir şekilde yıkılması ve ardından toplumun sömürü ve baskıyı ortadan kaldırmak için baştan sona dönüştürülmesi yoluyla toplum sorunlarının temel nedenlerinin kökünden sökülebileceğinin kabulüne direnmesi ve karşı çıkmasıdır. Ve aslında, ancak bu süreç ve bunu gerçekleştirmek için devrimci mücadelenin yürütülmesi sayesinde, insanların düşünceleri ve değerleri -örneğin başkalarının pahasına bireysel ilerlemeyi reddetmek ve toplumun ve insanlığın ortak iyiliğini dar ve bencil kaygıların üzerine koymak şeklinde- gerçekten ve tamamen devrimcileştirilebilir.

Bunu fark edemeyen ya da tanımak istemeyen; bunun yerine “geleneksel değerlere” sarılan, ve daha özel olarak da İncil’in peygamberlik geleneğine ve “peygamberlik maneviyatına” sarılan (s. 44) Wallis, yalnızca liberalizmin temel doğasını ve sınırlılıklarını doğru bir şekilde kavramakta başarısız olmakla kalmaz, aynı zamanda muhafazakarlığın gerçek doğasını ve rolünü de kabul etmez. Wallis, “muhafazakarlığın en doğru dürtüsü, bireysel inisiyatif ve ahlaki sorumluluk ihtiyacını vurgulamaktır. Ancak zenginlik ve güç kurumlarına bağlılığı, statükoyu tercih etmesi ve güçlü bir toplumsal sorumluluk etiği eksikliği nedeniyle muhafazakarlık, yoksulları ve mülksüzleri adeta terk etmiş durumdadır.” (s.22) Wallis, muhafazakarlığın olumlusu ve olumsuzunu olarak sunduğu unsurları arasında ayrılmaz bir bağlantı olduğunu görmez. Aslında “bireysel inisiyatif ve ahlaki sorumluluk ihtiyacı” hakkında ahlak dersi vermenin yalnızca bir rasyonalizasyon ve kamuflaj olduğunu, bunun muhafazakarlığın desteklediği ve yücelttiği zenginlik ve iktidarın ve baskıcı statükonun tarihsel ve günümüzdeki temelini oluşturan en acımasız ve kelimenin tam anlamıyla cani sömürü ve yağmanın gizlenmesi ve “kılıfı” olduğunu görmez.

Muhafazakarlık ve temsil ettiği her şey, yoksulları basit bir

şekilde “terk etmiş” ve mülksüzleştirmiş değildir. Dünyanın her yerindeki halk kitlelerini, umutsuzca mülksüzleştirilmiş ve yoksullaşmış bir durumda tutan koşulların tam da üzerinde gelişmiştir. Bunu kabul etmek için, yalnızca ABD’nin soykırım ve kölelik temelinde kurulmasıyla ilgili olarak Wallis’in bahsettiği “tarihsel gerçeği” ve ABD’nin kendi içinde ve tüm dünyada ABD’de sistemin ve egemen sınıfın zenginliğinin ve gücünün temeli olmaya devam eden hayatlara son veren baskı ve sömürünün varlığını hatırlamak gerekir.

Kan ve Din Düzenlemeleri

Açıkça söylemek gerekir ki, muhafazakarlığın “en iyi dürtüsü” diye bir şey yoktur. Bu dürtülerinin tamamı, insanlığın büyük çoğunluğu için tüm korkunç sonuçlarıyla birlikte bu sistemi sürdürme girişimi tarafından koşullandırılmıştır ve buna hizmet eder.

Buradaki abartılı iddialardan ve abartılı dilden benim suçlu olduğumu söyleyecek kişiler için, videoda tanık olduğum şu sahnenin tam anlamını ve ne ima ettiğini düşünmenizi rica ediyorum: Jerry Falwell, Pat Robertson ve diğerlerinin dua ederek seslerini yükselttikleri ve o zamanlar Guatemala’nın askeri hükümdarı (şimdi iktidarın dizginlerini yeniden kazanmaya çalışan) Rios Montt için tanrının ona kuvvet vermesini diledikleri bir toplantı yapıldı. Montt’un saltanatı sırasında, genel olarak Guatemala’daki ABD destekli rejimlerin egemenliği altında olduğu gibi, o ülkedeki köylülere ve diğer halk kitlelerine karşı büyük ölçekte en korkunç suçlar işlendi. 10 yıl önce yazdığım bir kitapta anlattığım aşağıdaki gibi vahşetler artık çok daha kapsamlı bir şekilde gün yüzüne çıktı ve bunu inkar etmek her geçen gün daha da zorlaşmıştır; bu açıklamayı okurken bu olayların dehşetini aktarma girişiminin gerçek bir anlam ifade etmekte yetersiz kaldığı gerçeğini lütfen bir düşünün:

“Komşu Guatemala’da, son yıllarda çok sayıda kuruluş, hükümet birliklerinin bir köye girdiği ve savaşılabilecek yaştaki

herkesi infaz ettikten sonra, yaşlı insanları vahşice öldürmeye, kadınlara tecavüz etmeye ve katletmeye devam ettiği ve ardından küçük çocukları ve bebekleri aldıkları ve kafalarını vurarak açtıkları sahneleri anlattı.” (Demokrasi: Neden Daha İyisini Yapamayalım ki?)

Bu durum, hiç abartısız muhafazakarlığın yalnızca Guatemala’da değil, tüm dünyada desteklediği türden bir şeydir, ancak belki de Falwell ve Robertson gibiler Rios Montt’un eylemlerini savunmak için onlar gibi “yeniden doğmuş” kasapvari gerici bir evanjelist Hristiyan köktenci olmasından dolayı özel bir tutkuyla hareket etmişlerdir. İnsan şunu sormak zorunda kalıyor: Wallis gibi biri böyle insanlarla ve bu insanların temsil ettiği toplumsal ilişkiler ve değerlerle nasıl bir ortak payda kurmak isteyebilir?

Aynı zamanda gerçek şu ki, son tahlilde liberalizm de aynı toplumsal ilişkileri ve değerleri destekler; bu toplumsal ilişkilerin hizmetinde benzer gaddarlıkları destekler ya da en azından kabul eder, buna bazen (Lenin’den bir deyim ödünç alırsak) “dindar şüpheler ve küçük değişiklikler” eşlik etse bile durum bu şekildedir. Özellikle iktidardaki liberaller - mevcut ABD yönetimi de dahil kendisinden öncekiler gibi- yalnızca bu baskıcı ve sömürücü ilişkileri haklı çıkarmakla kalmayacak, aynı zamanda büyük askeri güç ve yaygın vahşet ve gaddarlık kullanımı da dahil olmak üzere onları zorlayacaktır. Liberal ya da muhafazakar fark etmeksizin, bunu yapmayan ve yapmaya devam etmeyecek tek bir ABD yönetiminin adını söylemek mümkün değildir.

Dolayısıyla, Wallis’in liberalizm ve muhafazakarlığı aşma girişimleri, her ikisinin de olumlu yönleri olarak gördüklerini birleştirirken başarısız olmaya ve onu savunulamaz bir konuma indirmeye mahkumdur.

Bileşik Hata

Wallis, toplumsal varlık ve bilinç arasındaki ilişkinin doğru

şekilde anlaşılmasından hareket etmemektedir; kendisi toplumsal ilişkileri ve değerleri şekillendiren temel maddi güçlerin ve dinamiklerin belirleyici rolünü anlamaz. Öte yandan bu toplumsal ilişkiler ve değerler sürekli olarak devrimci sıçramalar ve dönüşümler için zemin hazırlar (Marx'ın tüm insanlık tarihinin temel olarak toplumsal üretici güçlerin gelişimi tarafından koşullandırıldığına ilişkin analizinin doğruluğunu ve derin anlamını kabul etmez, ancak aynı zamanda "Bütün tarih, insan doğasının sürekli dönüşümünden başka bir şey değildir" – *Felsefenin Sefaleti*). Bu nedenle, Wallis'in "dini ve kültürel geleneklerimizden türetilen... temel değerlerin halen kolektif bilincimizde" (s. 42) evrensel aşkın ahlakını inşa etme veya yeniden kurma ("yenileme") girişiminde bataklık içinde kalır. Bunlar gerçekte bir geleneği ve uzun bir sömürü ve baskı tarihini temsil etmektedir, ancak Wallis'in hayal gücünde kurtuluş veya en azından uzlaşma araçlarına dönüştürülmüştür.

Wallis'in aşkınlık ve uzlaşma girişimleri üzerine düşünürken, Marx'ın ütöpik reformist Proudhon eleştirisindeki açık sözlü ifadelerini düşünmeden edemiyorum:

"Sentez olmak istiyor – o bileşik bir hatadır."

"Bilim insanı olarak burjuva ve proleterlerin üzerinde yükselmek istiyor; o yalnızca sermaye ile emek, [burjuva] ekonomi politiği ile komünizm arasında sürekli olarak ileri geri gidip gelen bir küçük-burjuvadır." (*Felsefenin Sefaleti*)

Eğer bu cümledeki "bilim insanı" yerine "din ve maneviyat insanı" ifadesini koyarsak, bu durumda Marx'ın eleştirisinin özü Wallis'in konumunu gayet iyi yakalar. Wallis'i "Artık Biz ve Onlar Yok" şeklinde bir çıkışa sürükleyen de işte bu pozisyondur: Bu durum, bugün dünyadaki iki düşman güç -bir yanda proleterler ve diğer sömürülen emekçiler, öte yanda burjuva (feodal ve diğer pre-kapitalistlerle birlikte) sömürücü güçler- arasında sıkışıp kalan orta tabakanın klasik bir ifadesidir; ve Wallis bu orta tabakaların, bu uzlaşmaz

çatışmada taraflardan birinin ya da diğerrinin yanında sımsıkı dayanma ve yönetimini kabul etme direnişinin bir temsilcisidir.

Bu nokta kendisini evanjelist bir Hristiyan olarak tanımlayan Wallis ile kendilerini bu terimlerle tanımlayan Pat Robertsons ve Ralph Reeds arasındaki farkı tanımlar. Hepsi aynı kutsal metinlere ve dini geleneğe atıfta bulunurlar, ancak aynı sonuçları çıkarmazlar, ve bazen de çok zıt sonuçlara varırlar. Wallis'in yoksul ve mülksüzlerle özdeşleşmeye çalışan bir küçük-burjuva konumu temsil ederken; Robertson ve Reed, en açık gerici ifadesiyle yoksulları ve mülksüzleştirilenleri tahakküm altına alan, onları sömüren ve özellikle Üçüncü Dünya'daki bütün ulusları yağmalayan büyük burjuvazinin birer temsilcileridir. Wallis için sorun, niyetleri ve eğilimleri her ne olursa olsun, kendisini aynı dini ve ahlaki gelenekte temellendirmeye çalıştığı müddetçe en nihayetinde Reedlere ve Robertsonlara daha fazla zemin vermek zorunda kalacak olmasıdır.

Kadınların Gerçek Kurtuluşu İncil'de Bulunamaz

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *"Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil"* başlıklı kitabının "Günaha Son Vermek" içinden alınmıştır ve Jim Wallis'in yazılarını değerlendirmektedir. Wallis, dini bir aktivist ve *Sojourner* dergisinin editörüdür. Wallis, "Yenileme Çağlığı: Diğer Sesler Duyulsun" yayınında Hristiyan sağının ideolojik savaşlarında sözlü bir "ateşkes" çağrısı yapmak ve "değerleri ideolojik olmaktan çok manevi olan bir siyaset" aramak doğrultusunda diğer Hristiyan liderlerle buluşmuştu. Bob Avakian, bu yazıda Jim Wallis'in "Soul of Politics" adlı kitabını değerlendirmektedir. İlk kez

Revolutionary Worker'ın 997.sayısında 7 Mart 1999 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: RW ONLINE:Bob Avakian: Real Liberation for Women Can't Be Found in the Bible (revcom.us)

Wallis'in vizyonundaki hatalı olan şeylerin belki de en yoğun ifadesi, kadınlar, ataerkillik ve aile hakkındaki değerlendirmelerinde ortaya çıkıyor. "Soul of Politics" içinde yer alan "Eşitsizlik Modeli, Kız Kardeşleri Sömürmek" başlıklı bölüm, Filipinler gibi ülkelerde ABD askerleri tarafından kadınların cinsel açıdan yağmalanması da dahil olmak üzere, ABD'de kadınlara yönelik yaygın tecavüz ve dayanın ve bu sömürünün korkunç yönlerinin yakıcı teşhirini içeriyor. Bugün ABD toplumunun ekonomisinde ve kültüründe "Cinsiyetçilik ve Reklamcılık" arasındaki ayrılmaz bağlantı dikkat çekici olarak gösterilmiştir. Ancak yine de, Wallis, "Cinsiyetçiliğin Yapısı"nı incelemeye ve buna ilişkin bir anlayış ve buna karşıtlığı İncil terimleri ve değerlerine dayandırmaya çalıştığında, kendine sırt çevirmeye ve en nihayetinde bu baskı yapısının çoğunu desteklemeye ya da bunlarla uzlaşmaya mecbur kalmaktadır.

Wallis, "kadınlar ve erkekler arasındaki asıl mesele cinsiyet meselesi değil, güç eşitsizliğidir" der. Kadına yönelik şiddetin altında yatan ve onu besleyen modelden bahseder ve şöyle devam eder: "Bu kalıbın adı ataerkilliktir. Kadınların erkeklere tabi kılınması... kadınların kontrol edilmesi... en eski zamanlardan beri ataerkilliğin baskın özelliği bu olmuştur... Köleler gibi, kadınlar da mülk haline getirildiler, erkeğin mülkü yapıldılar." (s. 104-105, 106-107) Ancak sorun şu ki, Wallis'in bu ataerkil baskıya karşı çıkmak için rehberlik etmek istediği kaynak, yani İncil, bizzat tam da bu baskının ana direğidir. İncil'in ilk kitaplarından ("Mozaik" olarak adlandırılan ilk beş kitap) Eski Ahit'in geri kalanına ve Yeni Ahit boyunca, ilk oluşum döneminde gelişip yayıldığı için Yeni Ahit ve Hristiyan dini üzerinde genel olarak en büyük etkiye

sahip olduğu kabul edilen *Pavlus'un Mektupları* da dahil olmak üzere bu durum son derece çarpıcı ve bariz bir şekilde açıktır.

Kadınların kocalarına ve genel olarak erkek egemenliğine tabi olmaları, kadınların köle, savaş ganimeti ve cinsel yağma nesnesi olarak elde edilmesi tanınmış ve emredilmiştir. Bu durum, On Emrin ve Musa Yasalarının genel olarak sunulduğu bölüm ve kitaplar da dahil olmak üzere Kutsal Kitap boyunca ve birçok yerde hem savunulmakta hem de varsayılmaktadır (Örneğin bkz. Exodus 21 ve Tesniye 22, ayrıca Hakimler 21).

Bir yanda Wallis'in kadınlara yönelik ataerkil baskıya ve eşitsizliğe bir son verme isteği, fakat aynı zamanda bu ataerkil baskıyı ve eşitsizliği somutlaştıran ve güçlendiren İncil ve "Yahudi-Hristiyan geleneği" ile bağlantılı ahlak ve gelenekleri desteklemek isteği şeklindeki bu derin çelişki, Wallis'in cinsiyet eşitsizliği modeline ilişkin tüm değerlendirmelerini belirler ve Wallis'in kürtaj sorununu ele alışında -Wallis doğru bir şekilde bugün ABD toplumundaki (ve diğer birçok toplumdaki) temel "savaş alanlarından" biri olarak bunu tanımlar- kendisini çok keskin bir şekilde ortaya koyar.

Ataerkilliğe Tutarsız Muhalefet

Wallis, kendisinin ve *Sojourner* dergisindeki meslektaşlarının "kadınların haklarını ve eşitliğini savunduklarını" yazıyor ve aynı zamanda "dini köklerimizden ve şiddet karşıtlığına bağlılığımızdan yola çıkarak insan yaşamının kutsal değerini savunduk." diyor ve şu sonuca varıyor: "Bu iki değer- kadın hakları ve yaşamın kutsallığı- kamusal söylemimizin karşıt kutupları haline geldi." (s. 109)

Bir kez daha ve karakteristik olarak Wallis, uzlaşma yoluyla bu düşmanlığa bir son vermek istiyor. İki "aşırı" pozisyon olarak gördüğü şeyin "retoriğini yumuşatmak" istiyor. "Her iki tarafın da endişelerini dile getiren cevaplara ihtiyacımız

var” konusunda ısrar ediyor (Bkz. s. 109, 110.) Fakat ataerkil baskıya karşı olduğunu söyleyen birinin, kadınların kürtaj hakkı üzerindeki mazeretsiz bir şekilde ısrarcı olmaları ve bu hakkın ellerinden alınmasına karşı kararlı militan bir muhalefeti “aşırı” olarak tanımlaması ne anlama geliyor?! Bu durum, bu kişinin ataerkil baskıya muhalefetinin, aynı Wallis’te olduğu gibi, olsa olsa eksik ve tutarsız olduğu anlamına gelir.

“Kölelik ve diğer sömürü ve baskı biçimleri, kadınlara yönelik ataerkil baskının yanı sıra çeşitli milletler ve imparatorluklar arasındaki rekabet ve yağmalar... İncil’in yansıttığı ve desteklediği toplumlar açısından bunların hepsi ayrılmaz ve vazgeçilmez unsurlardır. İncil’in insan hayatına son vermeyi ele alış şekli de bunun bir yansımasıdır.” – Bob Avakian

Kadınların kürtaj hakkını “mazeret kabul etmeden talep etmelerini” destekleyen çoğumuzun belirttiği gibi, kadınların ne zaman çocuk sahibi olup olmayacaklarına karar verme hakları veya çocuk sahibi olmayı isteyip istememe şeklindeki hakları -

yani kendi iradeleri dışında çocuk doğurmaya zorlanmama hakları- Siyahilerin köle olmama hakkıyla aynı türden temel bir meseledir. Bu derece temel sorunlar ve haklar üzerinde uzlaşma çağrıları yapmak, yalnızca köleleştirmeyi uygulayan ve bu tür temel hakları reddedenlere hizmet edebilir. Wallis'in kürtaşı her koşulda legal olarak yasaklanmaması gereken bir şey olarak ele alırken, aynı zamanda devredilemez haklardan görmemesi ve ("Feminist Shelley Douglass"tan alıntı yaptığı üzere) "adeta her zaman ahlaki bir yanlış" olarak tanımlarken yaptığı şey işte tam olarak budur (s. 110)

Bir kadının hamile kaldığı andan gebelik süreci bitene kadar vücudunda var olanın tam bir "bebek" veya "çocuk" olmadığı, bunun gelişmekte olan bir fetüs olduğu, aslında kadının vücudunun ve fiziksel işleyişinin ayrılmaz bir parçası olduğu -ayrı bir tam gelişmiş insan olma potansiyeline sahip ama henüz olmayan- temel gerçeğine ek olarak, Wallis'in "insan yaşamının kutsal değerini" öne sürerek kürtaşı konusundaki tutumuna gerekçe bulma girişimi ve bunu İncil geleneğine ve emrine dayandırması kabul edilemez. Wallis, "Nükleer silahlar, ölüm cezası, yoksulluk, ırkçılık, ataerkillik ve kürtaşın oluşturduğu tehditleri, yaşamın kutsal değeriyle ilgili birbirine bağı ve iç içe geçmiş kaygıların dikişsiz bir giysisinin parçaları olarak gören tutarlı bir yaşam etiğinden yana olan bazı kadınları" referans gösterir ve bunu destekler (s. 109-110) Fakat aslında İncil ve "Yahudi-Hristiyan geleneği" bu "dikişsiz giysi" konumu için bir temel oluşturmaz.

İncil'de Sığınacak Yer Yok

William Bennett'in "Erdemler"ini eleştirirken belirttiğim gibi, *Altıncı Emir*, parçası olduğu "Mozaik Yasası" bağlamında okunduğunda açıkça ve yalnızca "Yasa" ve "Rab" birini öldürmenin doğru ve gerekli olduğunu söylemedikçe birini öldürmenin yasak olduğu anlamına gelir. İncil yalnızca öldürmeyi engellemekle kalmaz, fakat aynı zamanda pek çok nedenden ötürü insanların öldürölmesi konusunda ısrarcıdır da.

Ve İncil’de ne kadar kutlanırsa kutlanılsın, bu tür öldürmelerin bugün neredeyse herkes tarafından ahlaksızca ve gaddarca sayılacağı birçok vaka vardır. (Örneğin, Çıkış (Exodus) 32:16-28’e, ayrıca Exodus 21:17 ve Tesniye 21:18-21’e bakın)

Kölelik ve diğer sömürü ve baskı biçimleri, kadınlara yönelik ataerkil baskının yanı sıra çeşitli milletler ve imparatorluklar arasındaki rekabet ve yağmalar... İncil’in yansıttığı ve desteklediği toplumlar açısından bunların hepsi ayrılmaz ve vazgeçilmez unsurlardır. İncil’in insan hayatına son vermeyi ele alış şekli de bunun bir yansımasıdır.

Bu nedenle, İncil “dikişsiz giysi” konumu için gerekçe sağlamazken, kadınlara yönelik olanlar da dahil olmak üzere baskı ve yağmanın en aşırı tezahürleri ve biçimleri için kesinlikle gerekçe veya rasyonelleştirme sağlar.

Kişi İncil’e ve onun ahlaki vizyonuna -Wallis’in ifade ettiği gibi “dini ve kültürel geleneklerimizden türetilen temel değerlere” (s. 42)- bağlı kalmakta ısrar ettiği sürece tüm bu baskı biçimlerini ortadan kaldırmak, tüm sömürücü ve köleleştirici ekonomik ve toplumsal ilişkileri ve bunlara tekabül eden siyasi kurumları ve ideolojik ifadelerini kökünden sökmek için eksiksiz bir şekilde mücadele etmek asla mümkün olmayacaktır. Son tahlilde, böylesine kapsamlı, gerçekten devrimci bir mücadeleyi sürdürmek ve kazanmak ancak bu vizyondan -bu geleneklerden ve “geleneksel değerlerden”- koparak mümkündür.

Tam Kurtuluş ve Dini Bırakmak

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama*

Geleneksel Ahlaka Değil” başlıklı kitabının “Günaha Son Vermek” içinden alınmıştır ve Jim Wallis’in yazılarını değerlendirmektedir. Wallis, dini bir aktivist ve Sojourner dergisinin editörüdür. Wallis, “Yenileme Çağlığı: Diğer Sesler Duyulsun” yayınında Hristiyan sağının ideolojik savaşlarında sözlü bir “ateşkes” çağrısı yapmak ve “değerleri ideolojik olmaktan çok manevi olan bir siyaset” aramak doğrultusunda diğer Hristiyan liderlerle buluştu. Bob Avakian, bu yazıda Jim Wallis’in “Soul of Politics” adlı kitabını değerlendirmektedir. İlk kez *Revolutionary Worker*’ın 991.sayısında 24 Ocak 1999 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Complete Liberation and Letting Go of Religion \(revcom.us\)](http://RW_ONLINE:Bob_Avakian:_Complete_Liberation_and_Letting_Go_of_Religion_(revcom.us))

“Soul of Politics” içinde kabul edilmesi, söylenmesi, doğrudan ve güçlü bir şekilde belirtilmesi gereken çok fazla hakikat var. Özellikle ikinci bölümü oluşturan “Parçalanmış Toplum” içinde Wallis, dikkat çeken eşitsizlik ve haksızlıkların çoğunu hatırı sayılır bir içgörü ve tutkuyla gözler önüne seriyor. Wallis’in görüşüne göre, adaletsizlik günümüz dünyasında çeşitli baskı, tahakküm ve şiddet biçimlerine bağlı şekilde kendini gösteriyor.

Dördüncü Bölüm “İki Şehrin Hikayesi, Dünyanın Bölünmesi” içinde, Wallis tam da bu bölünmenin canlı bir resmini çiziyor: O yalnızca ağıt yakmak ya da mahkum etmekle kalmıyor, aşırı ve grotesk bir biçimde ortaya çıkan insanların yaşadıkları acıların bedelini de canlandırıyor. Savurganlık (Wallis “savurgan” tabirini tercih ediyor) ve aşırı tüketim içinde yüzenler ve sadece ABD’deki yoksul topluluklar içinde değil, dünyanın her yerindeki sağlıklı ve nezih bir yaşamın temel gerekliliklerinden yoksun bırakılan geniş halk kitleleri arasındaki kutuplaşma...

Wallis, çalışmalarının merkezinde yer alan Washington DC’den bahsederken şehrin gettolarındaki kalabalık ama güçlü ve zenginler için neredeyse görünmez durumdaki yoksullara dair şunlara dikkat çekiyor: “Yeni Dünya Düzeni’nin yürütüldüğü

hükümet binalarında çalışanlar, ofislerine girerken kelimenin tam anlamıyla evsizlerin üzerine basmak zorundadır. Sembolizm açıktır ve gündelik sahne, dünya ekonomik düzeninin çarpıcı bir metaforudur.” (s. 52)

Örneğin Wallis, dünya çapında en sevdikleri restoranları yüksek sesle tartışan “Güzel bir beyaz çiftin” aralarında geçen ve bir havaalanı servis otobüsünde kulak misafiri olduğu konuşmayı anekdotlarla canlandırıyor: “Sonunda içlerinden biri en sevdiği yeri överek, ‘Burası harika bir restoran. İki kişilik bir akşam yemeği 300 dolara geliyor!’ diyor. Wallis devam ediyor: “Gittiğim yerlerdeki konuşmalar çok farklı, genellikle hayatta kalmaya dair: Bir sonraki yemeğimiz nereden gelecek? Dışarıda yağmur varken çocukları nasıl kuru tutabiliriz? İçmek için yeterince temiz suyu nerede bulabiliriz? Kendimize ait diyebileceğimiz bir toprağımız olacak mı?” (s. 126)

Bu durum, Lily Tomlin’in ünlü karakterlerinden biri olan Bag Lady’nin bir rutinini (veya skeçini) akıllara getiriyor. Bag Lady, her zaman evsiz olmadığını ve önceden demanslı biri olmadığını anlatır. Bir zamanlar toplumda rahat konumda olanlar arasında bir yeri olduğunu, bir reklam ajansında çalıştığını, fakat Üçüncü Dünya’daki insanlara yönelik öğün arası atıştırmalıkların tanıtımını yapan bir reklam kampanyası yapmakla görevlendirildiğinde artık kenarda kaldığını söyler. Buradaki ironi, Bag Lady’nin eski meslektaşları ve benzer konumda olanlar arasında -cahil olanlar veya daha kötüsü belli elit yerleşim bölgeleri haricinde Üçüncü Dünya’daki insanlar için günlük durumun temel olarak yemeğe benzer bir şeyler yiyebilmek için mücadele etmeleri gerektiği, “öğün arası atıştırmalıklar” kavramının bu insanlar için belki de acımasız bir alay konusu olması dışında hiçbir anlamı olmadığı gerçeği hemen göze çarpmayabilir... bu duruma alışılmış olabilirler. Bu durum, Wallis’in çizdiği insanlık dışı durumun ve çarpıcı kutuplaşmanın dikkat çekici bir ifadesidir. Wallis, karşıtlıkları daha da keskin ve bütünlüklü bir şekilde

aktarır:

“Üçüncü Dünya olarak adlandırdığımız ve yoksulların neredeyse sayamayacağımız kadar acılar çektiği ve yaşamlarını yitirdikleri pek çok yerde yaşanan yoksulluk usandırıcı durumdadır. Amerika Birleşik Devletleri, 1980’leri, birikimleri yoksul kesimlerden ve işçi sınıfından zenginlere doğru yeniden dağıtmak için harcadı. Dünyanın en yoksul yerlerinde her gün 35.000 çocuk temiz içme suyu ve temel beslenme gibi en basit şeylerin yokluğundan ölürken, tepedekiler aşırılığın ve keyfine düşkünlüğün bütün bolluğunu topladılar.”

“Bu rakamın, her biri 350 bebek ve çocukla dolu 100 jumbo jetinin yaklaşık olarak her 14 dakikada bir kaza yaptığını izlemeye tekabül ettiğini fark ettiğimizde durum daha da dramatik bir anlam kazanıyor. Bu arada küçük bir elit, dünyayı birinci sınıfta dolaşmaya devam ediyor.” (Soul of Politics, s.61)”

Wallis, insanların kendini rahatlatmak için öne sürdüğü, yoksullar açısından günlük yaşamdaki yoksulluk, aşağılanma, vahşet ve şiddetin aslında kendi yaptıkları ve bizzat “kendi hataları” olduğu şeklindeki fikri ve böylesi bir teselliye reddedip çürütme konusunda belirli bir yol kat ediyor. Uyuşturucu ticaretinin bazıları için zenginlik ve yoksulların çoğu için nasıl bir geçim kaynağı haline geldiğinden bahsederken, uyuşturucu ekonomisinin aslında Kolombiya ve Columbia Heights gibi yerlerde ‘piyasa ekonomisinin’ tek gerçek pazarı olduğuna işaret ediyor. Güney Amerika’daki Kolombiya’dan Washington DC’deki Columbia Heights’a kadar, *yoksulluk trajediye zemin hazırlıyor ve uyuşturucu dramı yalnızca infazlara neden oluyor.*” (vurgu eklenmiştir)

Wallis, yukarıda anılan yadsınamaz “tarihsel gerçeği” basitçe ifade etmiyor. Amerikan Yerlilerinin soykırımı uğratılması ve Afro-Amerikanların köleleştirilmesiyle ABD’nin beyazların üstünlüğü üzerine kurulduğunu, ırkçılığın ve beyaz olmayan

insanlara uygulanan baskının nasıl her alanda Amerikan yaşam tarzının devam eden ve önemli bir parçası olduğunu gösteriyor. Polisten mahkemelere ve hapishanelere kadar hukuk sisteminin bu baskıyı sürdürmek ve uygulamak için nasıl çalıştığını ortaya koyuyor.

Siyahilerin Tecrübelerinden Öğrenmek

Pek çok açıdan Wallis'in kitabının en açıklayıcı kısımlarından biri, Detroit'te beyaz orta sınıf bir toplulukta yetiştiği yerden kalkıp siyahilerin yaşadığı bir kenar mahalleye yönelmesi ve "Hac" olarak tanımlan şeyi yapma konusundaki kişisel deneyimini anlatmasıdır. Anlamlı bir şekilde, bu "Hac" için itici güçlerden biri, 1967 yazında Detroit'i kasıp kavuran Siyahilerin yaşadıkları gettolardaki güçlü kent isyanlarıydı. Wallis, Amerika'daki Siyahiler ve beyazlar arasındaki derin bölünmeler ve eşitsizlikler hakkında derin sorular sormaya kışkırtılır ve bunlara cevap ararken huzursuzluk yaşar. "Sorularımı aileme, öğretmenlerime ve arkadaşlarıma götürme konusunda ısrarcıyım" diye yazıyor, "Ancak çok geçmeden kimsenin bu sorulara cevap veremeyeceğini ya da vermeyeceğini keşfettim... Bazıları bana bu soruları sormanın başımı yalnızca belaya sokacağını söyledi. Beyazların topluluğu içinde aldığım tek dürüst cevap da zaten bu oldu. Beyaz insanlar arasında aradığım cevapları alamayacağımı anlamam pek de uzun sürmedi. Bu yüzden şehrin arka mahallelerine doğru yol almaya karar verdim." (s. 75)

Wallis, "Siyahi kiliselere bakarak işe başladığını" anlatıyor. Şöyle devam ediyor; "Sorularımı sorduğumda, benim açımdan dünyanın yepyeni bir resmi ortaya çıkmaya başladı... Çocukluğumun ve kilisemin basit, kendi kendini haklı çıkaran dünya görüşü, artan ırkçılık ve yoksulluk durumu bilincimle çelişiyordu, bu durum gençlik yıllarımda büyük yıkımlara neden oldu. Gördüklerim, duyduklarım ve okuduklarım karşısında şok oldum; ırkçılığın acımasız gerçekleri tarafından ihanete uğramıştım ve öfkeliydim. Daha da kötüsü acı veren bir şekilde buna dahil olduğumu hissettim." (s. 76)

Önemli ölçüde -gerçi daha sonra döneceğim üzere Wallis bununla tam anlamıyla yüzleşmekten geri durmuştur- “Detroit’in el emeği ile çalışan işçileri ve az para için çok çalışan vasıfsız işçileri” arasında iş bularak siyahi topluluğunun daha da derinlerine indiğinde şunu keşfeder: “Tanıştığım genç siyahiler, tanıdığım siyah Hristiyanlardan çok daha öfkeli ve militanlardı, bana yeni bir eğitim verdiler.” Burada Wallis, sistemin asla yazma öğretilmeye layık görmediği parlak ve anlayışlı insanlarla, Butch ve ailesi gibi insanların polisin doğasını nasıl anladıkları gerçekliğiyle yüz yüze geliyor. “Butch ve tanıdığım tipik militan genç erkekler” diyor (s. 76 ve sonrası)

Wallis, Butch’ın annesinin onda bıraktığı kalıcı izlenimleri anımsar: “O güzel bir kadındı, zarif ve sıcak biriydi... Pek çok yönden annem gibi o da öncelikle ailesinin sağlığı, mutluluğu ve güvenliğiyle ilgileniyordu.” Yaşadıkları endişe ve acı deneyimler, çocuklarına polis hakkında şunları öğretmesine neden oldu: Eğer kaybolurlarsa polisi arayacaklardı. Bir polis gördüklerinde, derhal ara sokağa girmeleri, merdivenlerin altına çömelmeleri ya da bir köşenin arkasına saklanmaları gerekiyordu. Polis geçtikten sonra dışarı çıkıp evlerinin yolunu kendilerinin bulması güvenli olandı. “Bu yüzden çocuklarıma polise dikkat etmelerini söylüyorum” dedi. ” (s. 78-79)

“Dost Polis” yalanlarını delip geçen ve Rodney King gerçeğini kapsayan en temel gerçeklik, o günlerde Detroit polisi tarafından katledilen ve defalarca “haklı cinayet” ilan edilen düzinelerce ve her yıl ABD genelinde polis tarafından soğukkanlılıkla öldürülen yüzlerce Siyahi gerçeği, işte bu kadının verdiği öğütlerin anlamı bunun üzerinde yoğunlaşmaktadır. “Polise dikkat?!” Ve tüm bunları bir araya getirdiğimizde -Butch ve ailesinin hikayesini, tüm boyutlarıyla birlikte milyonlarca Siyahinin bir temsilcisi olarak aldığımızda- o zaman Wallis tarafından alıntılanan bu istatistiklerin derin anlamını ve imalarını da anlayabiliriz:

Yakın tarihli bir araştırma, “Washington DC’deki siyahi erkeklerin yüzde 42’sinin ya hapiste olduğunu, ya yargılanmayı beklediğini ya da şartlı tahliye de olduğunu göstermektedir. Ayrıca şehirdeki Afro-Amerikan erkeklerin yüzde 90’ının hayatlarının en az bir döneminde tutuklanacakları ortaya konulmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri, dünyadaki herhangi bir ülkeden sayıca ve kişi başına daha fazla hapsedilen insan sayısına sahip bir ülkedir ve bu durum mahkûm başına bir Harvard eğitiminden daha fazla yıllık maliyet demektir.” (s. 81) Burada alıntılanan bu son cümlemin yalnızca son kısmını ele alır ve dramatik bir şekilde ortaya koyduğu çelişkiyi - milyonlarca genç Siyahi erkeğe eğitim sağlamak yerine hapse atmak için para harcanmasını- sonuna kadar takip ederseniz, Amerikan toplumunda ve bugün dünyadaki temel soruna ve çözüme ulaşmak için uzun bir yol kat etmiş olursunuz.

Bitmemiş Bir Hac

Wallis bu yönde epey bir yol kat etti ancak sonrasında durup geri çekildi. Bunun her iki tarafı da Wallis’in Detroit’te yaptığı “hac yolculuğunun” temsil ettiği ufuk açıcı deneyime ilişkin aşağıdaki özetinde ifadesini buluyor:

“Eğer eğitim demek, gerçeği görmeyi ve dünyayı olduğu gibi bilmeyi öğrenmek demekse, benim eğitimim Detroit’teki siyahi halkı tanıdığımda başladı. Bana diğer Amerika’yı gösterdiler, adaletsiz, yanlış, kötü ve nefret dolu Amerika’yı; biz beyazların kabul ettiği Amerika’yı. Ancak bana ırkçılıktan çok daha fazlasını öğretiler. Bana sevgiyi, aileyi ve cesareti, neyin en önemli olduğunu ve insan olmanın ne demek olduğunu öğretiler. Siyahilerin tecrübelerini dinlerken, kendim, ülkem ve inancım hakkında başka bir yerde duyabileceğimden daha fazla gerçeği keşfettim.” (s. 79)

Beyaz bir orta sınıftan gelen, fakat siyasi açıdan “60’larda” olgunlaşan kuşağın parçası olan biri olarak Wallis’in burada

yazdıkları beni derinden etkiledi. Benim durumumda, bahsettiğim öğrenme deneyimi gittiğim Berkeley Lisesi'ne dayanır, burası kentteki tek devlet lisesiydi (ve halen öyle olduğunu sanıyorum), az sayıda Meksikalı, Chicano ve Asyalı öğrenciyle birlikte beyaz ve Siyahi öğrenciler arasında neredeyse eşit olarak bölünmüştü.

“Wallis ve Baez gibi insanlar için ‘takılıp kalma’ noktasıdır bu. Bu durum onların gerçekten ve derinden nefret ettikleri ve üstesinden gelmeye çalıştıkları eşitsizliklerin altında yatan temel kaynakları tanıma konusundaki isteksizlik veya yetersizlikle el ele gider.” – Bob Avakian

“Bölünmüş” doğru bir kelimedir, çünkü bir bütün olarak topluluk halen ezici bir şekilde ayrılmış durumdaydı, okulun kendi içinde ezici bir ayrışma durumu vardı. Bu durum sosyal toplantılarda ve hatta öğle yemeği gibi uygulamalar esnasında oldukça belirgindi: Hem okul kafeteryasının içinde hem de dışında (çok sayıda öğrencinin öğle yemeğini yediği alanda) çok net bir şekilde tanımlanmış beyaz ve siyahi alanları ve onları ayıran görünmez ama oldukça gerçek bir çizgi vardı. (Belli bir noktada, bazı beyaz erkek kardeşliği tipleri gerçekten de bir şerit çizerek ve bunu “Mason-Dixon çizgisi”

olarak işaretleyerek çizgiyi görünür hale getirdiler!). Bu çizgiyi aşmak, hem gerçek anlamda hem de daha geniş olarak sembolik anlamda imkansız değildi, fakat aynı zamanda kolay da değildi. Büyük bir bölünmeyi aşmak bir sıçrama yapmayı gerektiriyordu ve bu adımı atan beyaz insanlar için bu süreç kelimenin tam anlamıyla yürek burkan fakat aynı zamanda canlandırıcı ve aydınlatıcı bir deneyimdi.

Wallis gibi ben de gerçek eğitimime, beni arkadaş olarak kabul eden, kalplerini ve dünyalarını bana açan Siyahilerin deneyimlerinden, duygularından, içgörülerinden ve bilgeliklerinden öğrenerek başladım. Ve yine Wallis gibi, ilk kölelerin Amerika'ya getirildiği zamandan itibaren Siyahi halkın maruz kaldığı tüm tarihsel baskıların yanı sıra günlük hakaretleri ve aşağılamaları öğrendiğimde ilk başta şaşırdım ve giderek daha da derinden öfkelen dim, ardından buna bir son vermenin ve tüm bunların içinde büyüdüğü bütün bir toprağı kökünden sökmenin bir parçası olmaya karar verdim.

Ancak Wallis'in aksine, belirli bir noktada, bu belirlemeye göre hareket ederek ve bununla Amerikan toplumunun ve onun dünyanın geri kalanıyla ilişkisinin dokusuna örülen diğer tüm baskı ve sömürü biçimleri arasındaki bağlantı ve onun toplumla ilişkisi hakkında gitgide daha fazla bilgi edinirken, ya bir başka büyük bölünmeyi aşmam ve tüm bu sömürü ve baskıyı devirip ortadan kaldırmaktan daha azına razı olmamam gerektiğini, ya da nihayetinde belli bir düzeyde bununla uzlaşmam gerekeceğini fark ettim.

Bu ikinci sıçrama, ekonominin ve toplumun halkın ihtiyaçlarına göre değil de, sermayenin özel olarak ele geçirilmesi ve sermayenin mülkiyetiyle (ya da sahip olunmaması) ilgili olarak zenginliğin dağıtılması temelinde örgütlenmesinin bütün bir biçimini tanımak ve buna karşı çıkmak anlamına geliyordu, bunu gerektiriyordu. Bu durum, ülke, aile ve tanrı kutsal üçlüsüne; ya da gerçekte, emperyalizm, ataerkillik ve egemen sömürücü-baskıcı ilişkilerin herkesin boyun eğmesi gereken çok güçlü, doğaüstü bir güç olarak mistik ve efsanevi şekilde

cisimleştirilmesine karşı çıkmak anlamına geliyordu. Kısacası bu sıçrama, Marx ve Engels'in "*Komünist Manifesto*"da belirttiği gibi, geleneksel mülkiyet ilişkilerinden ve geleneksel fikirlerden radikal bir kopuşu temsil ediyordu.

Derin anlamıyla her ne kadar tekrar tekrar atılması gereken bir adım olsa da, en özgürleştirici adımın bu olduğunu keşfettim. Ancak bu adım (sıçrama) -en azından nesnel olarak ve az da olsa öznel olarak- Wallis'in de sahip olduğu inançlara sahip kişiler tarafından geri çevrildi. Allen Ginsberg'in "*Howl*" adlı eserinin başka bir ifadesi ile, *ABD'de, özellikle de beyaz orta sınıftan benim neslimin en iyi insanların çoğunun, tam da bu sıçrama ve radikal kopuşun yapılması gereken noktada takılıp kaldıklarını gördüm.* Bazı durumlarda bu Elvis oldu, bazılarında beyzbol oldu ve yine bazılarında da bırakamadıkları şeyleri simgeleyen ve içine alan din konsepti oldu. Wallis için, bunlardan sonuncusu geçerliydi.

Dinin Olmadığını Hayal Edin!

John Lennon'un diğer şeylerin yanı sıra insanları "dinin de olmadığı" bir dünyayı tasavvur etmeye çağırdığı "*Imagine*" şarkısını anımsıyorum. Birkaç yıl önce Joan Baez Fransa'da sahne aldığı zaman, Fransız televizyonunda bir konseri gösterildi ve kendisi "*Imagine*" şarkısını söyledi, ancak şarkıda belirli bir noktaya geldiğinde "ve din de yok" sözünden sonra, kendini "sizinki hariç" sözünü eklemek zorunda hissetti. Bu durum, insanların dinin yükünü omuzlarına yüklemedikleri bir dünya -var olmayan doğaüstü varlıklara olan inancın, bu inancın temelini oluşturan toplumsal koşullar ve ilişkilerle birlikte ortadan kaldırılacağı bir dünya- tasavvur etme isteksizliği ya da yetersizliğidir. Wallis (ve Baez) gibi insanlar için "takılıp kalma" noktasıdır bu. Bu durum onların gerçekten ve derinden nefret ettikleri ve üstesinden gelmeye çalıştıkları eşitsizliklerin altında yatan temel kaynakları tanıma konusundaki isteksizlik veya yetersizlikle el ele gider. Böyle bir bakış açısıyla kişi yalnızca semptomlara

ulaşabilir, asla temel nedenlere inemez. Ve daha da kötüsü, böyle bir bakış açısı, bu tür sebepleri örtbas edip bunlardan çıkar sağlayan ve bunları sürdürmeye çalışanlarla uzlaşmaya götürecektir.

Wallis, dünyada bu kadar çok kişinin yoksulluğu ile görece bir azınlığın lüksü arasında bir bağlantı olduğunu farkındadır ve bunun altını çizer. Yalnızca ABD içindeki yoksulluk ve baskıyı değil, dünyadaki kutuplaşmayı da -bir kutupta tarifsiz acılar içindeki halk kitleleri bulunur- ABD toplumunun ve ABD hükümetinin dış politikaları ve yürüttüğü veya desteklediği savaşlar dahil olmak üzere öncelikleri ve politikalarıyla ilişkilendirir. “Bir geçiş dönemindeyiz” gerçeğinden bahsederken, bu geçişin ABD ve dünya ekonomisindeki büyük değişikliklerle bağlantılı olduğu düşüncesine işaret eder. (s.59)

Yine de, kendisi tüm bunların temel nedeninin manevi olduğu sonucuna varır. “Küresel ekonominin krizi, özünde ahlaki bir krizdir; ve sadece siyasi argümanlar ve çözümler yetersiz kalacaktır.” der (s. 72) İşin aslı, Wallis’in sorun ve çözüm analizleri, “ekonomi” ile “siyaset ve ideoloji” arasındaki ilişkinin çarpıtılmasını yani ters yüz edilmesini temsil eder. Wallis, Marksist materyalizmi reddetmekte ve dini idealizmde ısrar etmektedir. Argümanları ve çözümleri ne yazık ki yetersizdir ve en nihayetinde yanlış yöne götürmektedir.

Ruhu Özgürleştirmek

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabının “Günaha Son Vermek” kısmının 2.bölümü içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*’ın 988.sayısında 27 Aralık 1998

tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Freeing the Spirit \(revcom.us\)](http://RW_ONLINE:Bob_Avakian:Freeing_the_Spirit_(revcom.us))

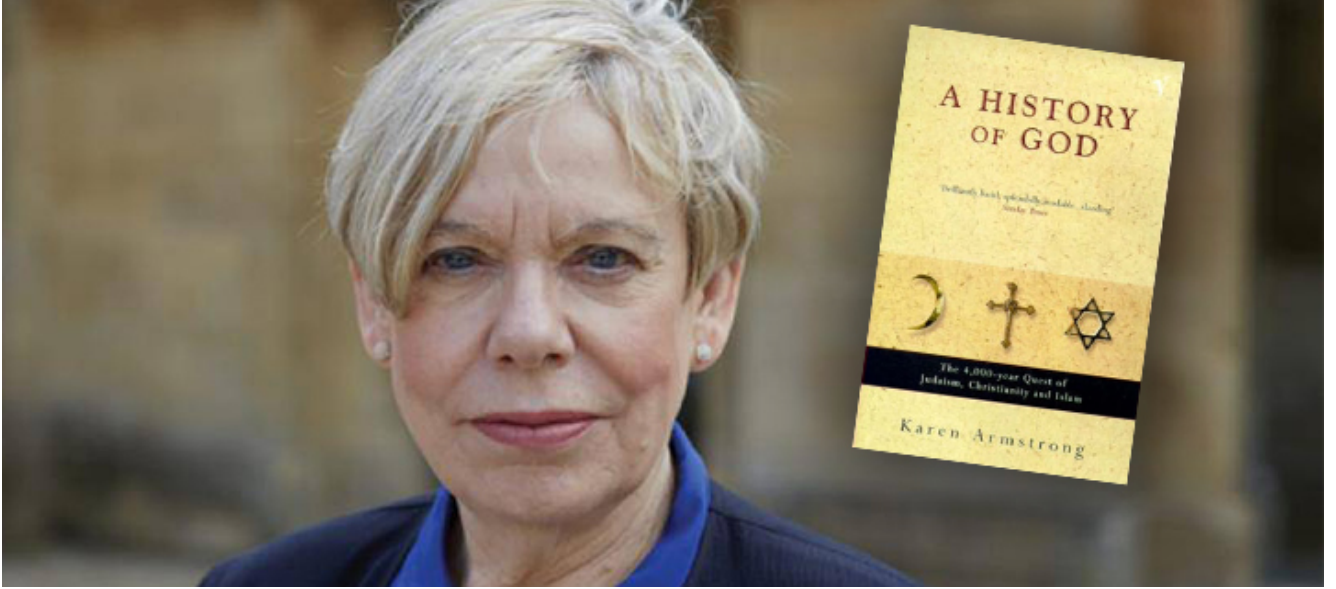
Karen Armstrong, *“A History of God”* (Hristiyanlık, Yahudilik ve İslam gibi dünyanın başlıca tek tanrılı dinleri araştırılarak bunların tarihsel gelişimleri incelenir) içinde en eski insan topluluklarından başlayarak (sınıflara bölünmemiş ve kadınlar ile erkekler arasındaki baskıcı işbölümü ile damgalanmamış komünal toplumlardan başlayarak), insanlık tarihi boyunca dinin kanıtlarının bulunabileceğine dair bilinen argümanı öne sürer. Armstrong bunu şöyle ifade ediyor: “Din tarihi üzerine yaptığım çalışma, insanların ruhani hayvanlar olduğunu ortaya çıkardı. Gerçekten de Homo sapiens’in aynı zamanda Homo religiosus olduğunu iddia etmek için bir durum var.” (“Giriş”, s. xix)

Armstrong aynı zamanda, dinin pragmatik bir niteliğe sahip olduğunu ve bu nitelik olmadan yapamayacağını da kabul eder: “Bütün dinler değişir ve gelişir. Eğer böyle olmazsa, miadlarını doldururlar” (s. 84) Armstrong bu çelişkiyi - dinin, bir yandan insan varlığının ötesinde ve hiçbir şekilde insanın toplumsal ilişkilerine ve geleneklerine bağlı olmayan bir tanrının (veya tanrıların) sözünü temsil etmesi gerektiği, öte yandan tüm dinlerin değişmesi, gelişmesi veya eskiyeceği çelişkisini- çözmeye çalışır. Bunu insanın dini ifade ile yalnızca yaklaşılabileceği, fakat asla tam olarak kucaklayamayacağı veya anlayamadığı tanrının tarif edilemez özünü öne sürerek çözmeye çalışır.

Öte yandan tarih boyunca ve günümüz dünyasında, yalnızca farklı toplumsal grupların, farklı sınıfların, neyin “doğal” olduğu ve neyin “insanın doğasını” oluşturduğu konusunda farklı görüşlere sahip olduğunu görmekle kalmadık (bunun nasıl olduğu konusunda, örneğin bir yanda köle sahipleri ve diğer yanda köleler tarafında köklü farklılıklar vardır) fakat

bununla birlikte farklı sınıfsal bakış açılarına sahip insanların aynı dini kutsal yazıları ve doktrinleri çok farklı şekillerde yorumladıklarına da tanıklık ettik (Örneğin bir yanda “evanjelist Hristiyan” Jim Wallis ve diğer yanda “evanjelist Hristiyan” Pat Robertson bunun bir kanıtıdır). Bunun da ötesinde ve daha temel olarak, tarihte ilk kez insanlığın artık toplumun sınıflara bölünmesinin tamamen gereksiz olduğu bir noktaya geldiğini göstermekle kalmayıp, aynı zamanda dini inançların, toplumun ve insanların her yönden gelişmesine kesin bir engel haline geldiğini gösteren Engels’e bir kez daha geri dönebiliriz.

Engels, insanlığın gelişiminin bu noktasına kadar dünyanın her yerindeki halklar arasında, doğaüstü güçlerin ve tanrıların (veya Tek Tanrı’nın) varlığına dair nasıl “genel bir fikir birliği” bulunduğundan söz eder, fakat (Engels’in belirttiği gibi) bu durum ne tanrının/tanrıların gerçek varlığının ne de insanların tanrıya inanmak için bazı “içsel ihtiyaçlarının” bir kanıtı değildir; daha ziyade, bu çağa kadar insan ve insan toplulukları, doğadaki ve toplumdaki (ve insanlardaki) itici güçleri anlamak için sistematik ve kapsamlı bir bilimsel yaklaşım sağlayan bir bakış açısı ve metodoloji geliştirmenin mümkün olduğu bir noktaya ulaşmamıştı. Ancak Engels, artık bu noktaya gelindiğini, bakış açısının ve metodolojinin geliştirildiğini ve geliştirilmeye de devam edildiğini vurgular. Bu bakış açısı ve metodoloji tam olarak *Marksist komünizmdir*.

“Yine de Armstrong, dine olan ihtiyacın ve temelin artık var olmayacağı ve Tanrı fikrinin kendisinin “kişisel bir heves ya da geçici bir dürtüden... ciddi olarak düşünölmeye değmez” bir şeyden asla daha fazlası olmayacağı bir gelecek vizyonunu kucaklayamamaktadır.”

Armstrong'un bizzat kendisi, bilim ve teknolojiideki devrimci gelişmeler ve buna karşılık gelen kapitalizmin yükselişiiyle bağlantılı olan entelektüel gelişmelerle birlikte tam anlamıyla bir ateizmin ortaya çıkmasının mümkün olduğunu kabul etmektedir. Kendisi bunu şu şekilde ifade ediyor: “Her biri başka bir bilimsel doğrulamalar kümesine dayanan tutarlı bir nedenler bütünü oluşana kadar, Avrupa'nın dini, ahlaki, duygusal, estetik ve politik yaşamını şekillendiren ve bunlara egemen olan bir Tanrı'nın varlığını kimse inkar edemezdi. Bu destek olmadan, böyle bir inkar ancak kişisel bir heves ya da ciddi bir değeriendirmeye değmeyecek geçici bir dürtü olabilirdi.” (s. 287) Ayrıca kendisi şu soruyu sormanın gerekliliğini kabul ediyor: “Tanrı fikri gelecek yıllarda nasıl hayatta kalacak? 4.000 yıl boyunca sürekli olarak günümüzün taleplerini karşılamaya adapte oldu, ancak içinde bulunduğumuz yüzyılda giderek daha fazla insan bunun artık kendileri için işe yaramadığını görüyor; dini fikirler ne zaman etkisini yitirir o durumda ortadan kaybolacaklardır.” (s. 377) Yine de Armstrong, dine olan ihtiyacın ve temelin

artık var olmayacağı ve Tanrı fikrinin kendisinin “kişisel bir heves ya da geçici bir dürtüden... ciddi olarak düşünölmeye değmez” bir şeyden asla daha fazlası olmayacağı bir gelecek vizyonunu kucaklayamamaktadır.

Marksist Materyalizmin Gerçek Anlamı

Armstrong, insanoğlunun tanrı inancını bir kenara bırakarak temel bir şeyi, varoluşsal bir şeyi kaybedeceği yönünde yaygın şekilde mevcut olan bir duyguyu dile getiriyor. Komünizme yönelik başlıca eleştirilerinden (ve yanlış beyanlardan) bir diğeri de, komünizmin varoluşa ve insanın içindeki yere ve rolüne dair bir tür soğuk mekanik yaklaşıma sahip olduğu iddiasıdır. Bu durum, Marksist materyalizmin, materyalizmin daha yaygın ve farklı biçimdeki anlamıyla kasıtlı bir şekilde karıştırılmasıyla bağlantılıdır. “Materyalizm”in tüketimcilik ve maddi zenginlik elde etme dürtüsüyle özdeşleştirilmesi, Jim Wallis’in *The Soul of Politics*’inde ve aynı zamanda birden fazla *Papalık Ansiklopedisi*’nde ve diğeri dini temelli yazılarda bulunur.

Ancak Marksist materyalizmin bundan temelde farklı bir anlamı vardır. Aslında, en büyük insani acılar pahasına giderek daha fazla maddi zenginlik elde etmeye yönelik dur durak bilmeyen ve amansız bir dürtüyle belirlenmiş olmak, burjuvazinin ve burjuva toplumunun bir özelliğidir; ve bu durum önemli ölçüde bu tür toplumlarda çok yaygın olan “insan doğasına” ilişkin karamsar görüşleri de açıklar. Yalnızca “para sevgisinin” artık motive edici bir faktör olmayacağı, aynı zamanda paranın kendisinin de yok olacağı -paranın kaçınılmaz olarak yoğunlaşmış bir ifadesi olduğu insanlar arasındaki tüm eşitsiz ve yabancılaştırıcı ilişkilerin ortadan kaldırılacağı- koşulların yaratılmasına giden yolu işaret eden ise Marksizmdir.

Engels’in açıkladığı gibi, Marksist materyalizmin temel noktası, madde ve fikirler arasındaki ilişkidir: Marksizm, tüm varoluşun, sonsuz çeşitlilikte var olan hareket halindeki

maddeden başka bir şey olmadığını kabul eder. Yani maddenin kendi başına bir başlangıcı veya sonu olmadığını, ancak sürekli olarak dönüşüm geçirmesine ve hareket halindeki belirli madde türlerinin sürekli olarak ortaya çıkmasına ve yok olmasına rağmen sonsuz olarak var olduğunu; maddi dünyanın (veya evrenin) tüm fikirlerin doğrulanması için kaynak ve temel olduğunu ve aslında zihnin kendisinin ve onun düşünce süreçlerinin hareket halindeki maddenin belirli biçimleri olduğunu (beyindeki kimyasal ve elektriksel süreçler vb.) kabul eder.

İnsan toplumuna ve onun tarihsel gelişimine uygulandığı şekliyle Marksist materyalizm, tüm insan toplumunun altında yatan temelin, yaşamın maddi gereksinimlerini üretmek ve yeniden üretmek için insanların bir araya gelmesi olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bunu yapabilmek için insanların üretim yaparken birbirleriyle çok kesin ilişkilere girmek durumunda olduklarını; bu üretim ilişkilerinin herhangi bir zamanda, üretici güçlerin (toprakların, makinelerin, diğer üretim araç ve gereçlerinin ve hepsinden önemlisi üretim yapma konusundaki bilgi ve yetenekleriyle insanların bizzat kendilerinin) gelişme düzeyi -teknoloji- ve karakterine dayanarak bunlara tekabül edeceğini; ayrıca bu üretim biçimi (üretici güçlerde temellenen üretim ilişkilerinin) siyaset ve ideolojilere (siyasi kurumlar, kültürel ve entelektüel ifadeler, vb.) tekabül edecek bir üstyapıya yol açacağını ortaya koymaktadır.

Ancak bunun da ötesinde, Marksizm, bu gelişmenin gerçekleştiği üretim ilişkilerinin (ve genel olarak toplumsal veya sınıfsal ilişkilerin) bu gelişmenin gerisinde kalma eğilimindeyken, üretici güçlerin sürekli olarak geliştirilmekte ve devrimcileştirilmekte olduğu gerçeğine odaklanmaktadır. Üretici güçlerin üretim ilişkileri ile (ve bunlara tekabül eden politik ve ideolojik üstyapının) üretici güçlerin gelişmesiyle antagonizma oluşturacağı bir noktaya geldiğinde -yani bu gelişmenin üzerinde ilerleyebilecekleri bir biçim

yerine, daha çok bir engel haline geldiklerinde- bir devrim çağı ortaya çıkar.

Sınıflara bölünmüş toplum ilk olarak erken komünal toplumlarda ortaya çıktığından bu yana, bu süreç sınıflar arasındaki mücadele yoluyla gerçekleşmiştir. Yani bu süreç her aşamada bir yanda eski üretim ilişkilerini (ve üstyapıyı) temsil eden, üretici güçlerin gelişmesinde gerekli sıçramanın doğrudan engeli haline gelmiş sınıflarla, diğer yanda bu engeli aşabilecek ve üretici güçleri daha da serbest bırakabilecek yeni üretim ilişkilerini (ve yeni bir üstyapıyı) temsil eden yükselen sınıflar arasındaki mücadeleyi merkeze alarak gerçekleşmiştir.

Ve son olarak Marksizm, tam da bu süreç ve tüm bu sınıf mücadelesi tarihi boyunca, insanlığın artık proletaryanın - modern kapitalist toplumda sömürülmesi kapitalist birikimin temeli olan sınıf- sermayenin egemenliğini devirmek için ayaklanarak ve ardından sermayenin temelini kökünden sökmeye devam ederek, tüm sömürüye, baskıya, toplumun farklı ve düşmanca karşıt sınıflara bölünmesine son vererek toplumu ve dünyayı devrimcileştirebilir. Marx'ın bizzat özetlediği gibi,

Benim yaptığım yeni şey aslında şunu kanıtlamaktı: 1) Sınıfların varlığının yalnızca üretimin gelişimindeki belirli tarihsel evrelerle bağlantılı olduğunu; 2) Sınıf mücadelesinin zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne yol açtığı; 3) Bu diktatörlüğün kendisinin yalnızca tüm sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız bir topluma geçişi oluşturduğunu...

(Joseph Weydemeyer'e Mektup, 5 Mart 1852, vurgu orijinalinden).

Tüm Toplumu Devrimcileştirmek

Bundan daha nefes kesici, daha etkileyici, daha ilham verici bir şey olabilir mi? Marksizm felsefi idealizmi -yani fikirler

ile madde arasındaki ilişkide ikincinin değil, birincinin belirleyici ve tayin edici olduğu şeklindeki (birçok farklı ifadeyi varsayan) nosyonu- reddeder. Çünkü bu felsefi bakış açısı, madde ve fikirler arasındaki fiili ilişkinin tersine çevrilmesini temsil eder ve insanlarda, toplumda, doğada ve aralarındaki ilişkide gerçek itici güçlerin temelden çarpıtılmasını ve karartılmasını içerir. Fakat Marksist komünizm, tam olarak gerçek, derin ve sürekli gelişen şeylerin anlaşılması temelinde insanları en yüksek vizyon ve ideallerle motive etme -ve bunları gerçekleştirmeye yönlendirme-yeteneğine sahiptir.

Komünizm -Kruşçev, Brejnev ve Deng Xiaopinglerin sahte ve cansız “komünizmi” değil; Marx, Lenin ve Mao’nun gerçek ve canlı komünizmi- “insan ruhunu” üzerinde bir yük oluşturmaz, tam tersine ruhu ve herhangi bir noktada gizem ile huşunun kaynağı olan hayal gücünü ve kesintisiz düşünceyi bütünüyle serbest bırakır.

Komünizm, gizem ve huşunun yalnızca bilinemeyen veya anlaşılamayan şeylerle bağdaştırılması gerektiği fikrini, bu gizem ve huşunun en yüksek ifadesinin maddi gerçekliğin ötesinde olan bilinemeyene ve tarif edilemeyene duyulan inanç olduğu fikrini ve insanların hayallerinde canlandırıldıkları doğaüstü güçlerin ve varlıkların sadece gerçek olmakla kalmayıp aynı zamanda varoluşun egemen güçleri de olduğu bahanesi sayesinde hayal gücü ile nesnel gerçeklik arasındaki ayrımı yok etmemiz gerektiği fikrini reddeder.

Ruhu Dinden Özgürleştirmek: Bilim ve Sanat

A History of God’ın “Giriş” bölümünde (s. xxi) Armstrong, “Tarih boyunca erkekler ve kadınlar, dünyevi dünyayı aşan bir ruh boyutunu deneyimlemişlerdir. Gerçekten de, insan zihninin kendisini aşan kavramları bu şekilde tasavvur edebilmesi insanın dikkat çekici bir özelliğidir” diyor. Gerçekten öyle. Ancak Armstrong, aslında, bu “dikkat çekici özelliğin” dini bir ifade kazanmazsa bir şekilde kısıtlanacağını iddia etmeye

devam ediyor. Bu bağlamda dinin rolünü sanatınkiyle tekrar tekrar özdeşleştirir. Din ve sanat, “bilim gibi çalışmaz” diye ısrar eder. (s. 306) Bu doğrudur ve bu çok önemli bir ayrımdır.

Bilim, sanat ve dinden farklı olarak, her şeyin neden böyle olduğunu ve değişimin dinamiklerinin neler olduğunu keşfetmeyi ve açıklamayı hedefler ve bunu amaç edinmiştir. Bilim hayal gücünü içermek zorunda olsa da -ve en iyi bilim hayal gücünü önemli ölçüde serbest bırakmadan imkansızdır- bilimin temel amacı, bilinmeyenini bilinene, esrarengiz olanı kavranabilen, açıklanabilen ve gösterilebilene dönüştürmektir. Öte yandan din ve sanat, şeylerin “yaşamdan daha yüksek” bir şekilde sunulmasını içerir. Gerçekliğin yalnızca gerçekte olduğu gibi araştırılmasını ve temsil edilmesini içermezler, ancak tipik olarak yalnızca hayal gücünde var olan, ancak insanların gerçekten varmış gibi inanmaları istenen varlıkları ve olayları canlandırmak için gerçek hayattan tahminler içerirler.

Ancak din ve sanat arasındaki bu özdeşliği tanımak ne kadar önemliyse, aralarındaki temel farkı kavramak daha da önemlidir. Sanatın çoğu “şüphenin askıya alınmasını” -gerçekte var olmayan ve aslında olmayan şeylerin var olduğunu ve olduğunu kabul etme isteğini- gerektirirken; bunu yalnızca sınırlı ve göreceli bir anlamda, yalnızca sanat eserinin kendisiyle ilgili olarak gerektirir. Bununla birlikte, din (dini sanatlar da buna dahildir), gerçekte var olmayan varlıkların, şeylerin, olayların ve güçlerin fantastik temsillerinin aslında var olduklarını öne sürer ve insanların bunlara inanmalarını talep eder. Şüphesiz bazı sanat biçimleri ve eserleri (belgeseller bunun açık bir örneğidir) gerçek olayları ve insanları tasvir etmeye çalışırlar, fakat burada da amaç bunu bir kez daha “yaşamdan daha yüksek” bir şekilde sunmaktır. Bu gibi durumlarda sanat eseri, tıpkı din gibi insanlardan, gerçekten var olan varlıkları, olayları vb. tasvir ettikleri gerçeğini kabul etmelerini ister, fakat fark

şu ki, bu sanat eseri için doğru olabilirken, sadece fiilen var olmakla kalmayıp aynı zamanda varoluşun güdü ve belirleyici güçlerini oluşturan doğaüstü varlıklar ve güçlere dair bu durum din açısından geçerli değildir.

Eğer din, sanatın tipik olarak yaptığı aynı şekilde, aynı beklenti ve gereksinimlerle -yani insanların fantastik yaratımlarının gerçek olmadığını nihai olarak kabul etmelerine izin vererek ve onları teşvik ederek- kendini sunsaydı, o zaman artık zararlı bir şey ve şimdi olduğu gibi insanlığın her yönden gelişiminin önünde bir engel olmayacaktı. Fakat bu durumda artık din de olmayacaktı. Bu tarihsel dönüşüm çağında ve gelecekte, insanlık hayal gücü ve sanat olmadan asla yapamaz; fakat din olmadan yapmalı ve yapacaktır; ve onsuz çok daha iyisini yapacaktır.

Burjuva sömürü çağını komünist kurtuluş çağıyla değiştirecek olan tarihi önemdeki devrimci süreç boyunca, dini inançlarını koruyan fakat aynı zamanda mazlumlarla birlikte mücadele etmeye istekli olanlar da dahil olmak üzere -temel çıkarları ezenlerden ve dayatmaya çalıştıkları karşı-devrimci yönetimden ziyade- ezilen kitleler ve onların devrimci amaçları olan birleşebilecek herkesin birleşmesi gerekli ve önemli olacaktır. Ancak böyle bir birlik için sürekli çabalarken, dini inanç hakkına saygı gösterirken ve gerici fikirlerin son tahlilde terk edilmesinin bu fikirlere sahip olanların bilinçli ve gönüllü eylemi olması gerektiğini kabul ederken, ayrıca tamamen bilimsel ve tamamen özgürleştirici ideolojinin -komünizmin- öncü ve yol gösterici rolünü yerleştirmek için mücadele etmek de gerekli ve belirleyici olacaktır.

Komünist devrim ve onun meydana getireceği komünist dünya, sanatı, tahayyülleri -"insan ruhunu"- filizlendirecek ve adeta uçuşa geçirecektir. İnsanlık tarihinde hiç olmadığı kadar geniş bir temelde ve çok daha yüksek bir düzeyde dinin ve tüm hurafelerin zincirlerini söküp atacaktır. Enternasyonal'in sözleriyle, "ruhu hücrelerinden kurtaracak" ve daha önce görülmemiş ve hayal bile edilemeyen yüksekliklere çıkmasına

izin verecektir. Bunu insanlığın büyük çoğunluğunun -ve nihayetinde bir bütün olarak insanlığın- kendini ve nesnel dünyayı değiştirmedeki giderek artan bilinçli ve gönüllü mücadelelerinin bir parçası olarak yapacaktır.

Berkeley Özgür Konuşma Hareketi'ndeki deneyimlerimi ve "60'ların" derslerini düşünürken yazdığım gibi: Mao, sanatta ve daha genel olarak devrimci romantizmi devrimci gerçekçilikle birleştirme çağrısında bulunduğunda, mekanik materyalist eğilimleri kesinlikle reddediyor ve en yüce vizyona sahip insanlara ilham verme ihtiyacından bahsediyordu ve bunu, insanlara gerçekliğe ve onu devrimcileştirmenin araçlarına dair en derin anlayış vererek, hayal gücünü serbest bırakacak şekillerde yapmaya çalışıyordu.

Komünist devrim, "Psychics, ESP, Unicorns, and Other Delusions"ın hokkabazı ve yalancısı "The Amazing Randi"nin* şu sözlerinde ifade edildiği şekliyle ruha en geniş kapsamını verir:

"Parapsikoloji, hayatımızın her günü bize saldıran diğer harikalar ve güçler iddialarıyla birlikte bir saçmalık ve bir yanılsamadır. Ne yaptığımı bilmek ve yaptığım fikirlere sahip olmak bu dünyayı benim için daha az heyecan verici ve zorlu hale getirmedir ve sizin için de getirmemeli. Aksine, gizemli bir nedenle doğaüstü yollarla buraya konmamış bir birey olduğunuzu bilmek ve bilinmeyen güçler veya varlıklar tarafından korunmadığınızı bilmek; dünya dışı varlıklar tarafından bu gezegene atılan bir tohumun sonucu değil, evrim sürecindeki milyonlarca tecrübenin bir ürünü olduğunuzu bilmek... işte bu benim için çok heyecan verici..."

"Saçmalık, Aklın Kralı olarak çok uzun süredir hüküm sürüyor. Fakat dikkatlice bakın. Kral çıplak!"

**Flim-Flam! Psychics, ESP, Unicorns, and Other Delusions* sihirbaz ve şüpheci James Randi'nin paranormal, okült ve sözde bilim iddiaları hakkında 1980 tarihli bir

kitabıdır. Önsöz bilim kurgu yazarı Isaac Asimov'a aittir. (Ç.N.)

[Tüm Tanrılardan Kurtulun!](#)

Tanrı Olmadan İyi Olabilir miyiz?

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *"Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil"* başlıklı kitabının "Günaha Son Vermek" kısmının içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 987.sayısında 20 Aralık 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Can We Be Good Without God? \(revcom.us\)](#)

"TANRI OLMADAN İYİ OLABİLİR MİYİZ?" KOMÜNİZM BU SORUYU "EVET" OLARAK YANITLAR. Bu soru, *The Atlantic*'te (Aralık 1989) Glenn Tinder tarafından yazılan önemli bir makalenin başlığıydı ve çağdaş toplumda sıkça sorulan ve üzerinde konuşulan bir meseledir. Glenn Tinder'ın bu makalesinde ve daha genel olarak bu sorunun ortaya konmasında, geniş çapta ilan edilen "komünizmin ölümü" belirgin bir şekilde öne çıkıyor. Bu durum, bir tür ironik ve kapalı bir tarzda da olsa, aslında komünizmin temsil ettiği -ve fiilen temsil etmeye devam ettiği- insanların altta kalanın canı çıksın şartlarına ve buna karşılık gelen zihniyete batmadığı, aralarındaki ilişkilerin tahakküm, yağma ve şiddete dayanmadığı (gerçek) bir dünya yaratmanın tek umudu olduğu gerçeğinin kabulüne işaret etmektedir.

Bu sorunun cevabı iki düzeydedir: Birincisi, eğer iyi olacaksak, tanrısız da iyi olmamız gerektiğidir, çünkü tanrı yoktur. İkincisi, bu çağda “iyi”nin temel anlamı, tüm baskı ve sömürü ilişkilerinin ve farklı ve düşmanca karşıt sınıflar ve milletler şeklindeki insanlık içindeki bölünmelerin ortadan kaldırılması -yani bir kez daha komünist devrimin “4 Bütünleri”- etrafında dönmektedir. Bu, tanrı olmadan, yani tanrıya inanç olmadan yalnızca mümkün olmakla kalmaz, aynı zamanda başarılmalıdır da. Mao’nun ifade ettiğİ gibi, “Tüm insanlık gönüllü ve bilinçli olarak kendini ve dünyayı değiştirdi zaman dünya komünizmi çağına ulaşılacaktır” (*Pratik Üzerine*). Bu durum, tanrı/tanrıların veya herhangi bir doğaüstü gücün icadına ihtiyaç duymadan, insanlar ve toplumumuz da dahil olmak üzere dünyayı (evreni) anlamayı ve onunla ilgilenmeyi gerektirir.

Komünizm ile “günah”ın sonu gelecektir. Eğer “günah” tanrı yolundan sapma olarak tanımlanıyorsa, o zaman nesnel olarak böyle bir şey yoktur ve asla olmamıştır, çünkü tanrı yoktur ve hiçbir zaman da olmamıştır. Ancak bunun da ötesinde, insanlığın kendini ve dünyayı gönüllü ve bilinçli olarak değiştirebilmesi için gerekli maddi ve ideolojik koşulların bulunduğu noktaya gelindiğinde, o zaman “günah” için de (öznel) bir temel olmayacaktır, çünkü artık tanrı inancı için bir ihtiyaç veya temel olmayacaktır. O noktada ve gelecekte, halen doğru ve yanlış, iyi ve kötü ayrımları olacaktır. Nesnel gerçekliğe neyin uyduğu ve neyin uymadığı ve özgürlüğü zorunluluktan yaratmaya ve toplumun ve onu oluşturan bireylerin her yönden gelişmeye devam etme yeteneğini arttırmaya katkıda bulunup bulunmadığı anlamında bu olacaktır; fakat artık “günah” kavramı olmayacaktır.

‘Günah’ Sınıflı Toplum Kavramıdır

Bu “günah” kavramı, tıpkı yaygın “insan doğası” kavramı gibi, tarihsel ve toplumsal olarak koşullandırılmış ve farklı dönemlerde ve farklı toplumlarda ve aynı toplum içindeki farklı sosyal gruplaşmalar ve sınıflar arasında farklı

şekillerde görülen hiçbir şekilde aşkın, değişmez ve değiştirilemez olmayan bir şeyin bir başka ifadesidir. Aristoteles, mutluluk kavramının hayvanlar için olduğu kadar köleler için de geçerli olmadığı konusunda ısrarcı olmuştur, ancak (hayvanlar değilse bile) o zamanın köleleri kesinlikle bununla aynı fikirde değildi. Ve daha yakın geçmişte, Aristoteles'in bu argümanlarını gerekçe olarak öne süren ABD'nin güneyindeki köle sahipleri ve köleliği savunanlar, kuşkusuz kölelerin ve kendilerinin "doğalarını" çok farklı görüyorlardı.

Bugün dünyanın birçok yerinde kölelik artık "doğal" veya "insan doğasına" uygun görülmemektedir, ancak bunun nedeni üretici güçlerdeki ve buna karşılık gelen toplumun üretim ilişkilerindeki değişikliklerdir, "insan doğası"ndaki değişikliklerden değil; ya da belki de Marx'ın yaptığı gibi, "insan doğasındaki" bu değişikliklerin, toplumsal üretici güçlerdeki ve üretim ilişkilerindeki değişiklikler ve buna bağlı olarak toplumun siyasi ve ideolojik üst yapısındaki değişiklikler temelinde meydana geldiğini söylemek daha doğrudur ("Tüm tarih, insan doğasının sürekli bir dönüşümünden başka bir şey değildir").

Ancak bugüne kadar üretim tarzındaki, toplumsal ve sınıfsal ilişkilerdeki tüm bu değişikliklerle birlikte, farklı toplumlarda temelde aynı kalan "insan doğasının" bazı genel özellikleri olmuştur. Bunun nedeni, her ne kadar sınıfsal bölünme ve tekelleşmenin özel biçimleri farklı dönemlerde ve farklı toplum tiplerinde farklılıklar gösterse de, tüm bu toplumlardaki ekonomik hayatın ve dolayısıyla siyasi, kültürel ve entelektüel hayatın küçük bir yönetici grup veya sınıf tarafından tekelleştirilmesiyle damgalanmış olmasıdır. Bu nedenle, sınıflara bölünmüş toplumun daha önceki biçimlerinden gelen "gelenekler" halen ileriye taşınabilir ve çağdaş toplum üzerinde büyük bir etki yaratabilir, ancak diğer yandan bu durum, aşağıdakiler gibi bazı derin ve keskin çelişkileri içerebilir: Bugün, İncil değerlerini ve "Yahudi-Hıristiyan

geleneğini” savunan çoğu insanın gözünde, kölelik gibi şeyler, bir erkeğin malı şeklinde bir değil birçok karısı (cariyeleri) olması, savaşta bir erkeğin ganimeti olarak kadınların yağmalanmasının yanı sıra yine kadınlara toplu şekilde tecavüz edilmesi ve bebeklerin amaçsızca öldürülmesi... bunların hepsi büyük “günahlar” olarak kabul edilir; oysa David ve Paul gibi büyük İncil figürleri -ve gerçekten de “Efendinin” bizzat kendisi- İncil’in günah olarak değil de günahın karşıtı olarak ele aldığı biçimiyle bunlardan bir veya daha fazlasını uygulamış ve/veya savunmuştur.

Bu durum bir başka açıdan, yalnızca İncil’e dayalı “geleneksel değerlerin” günümüzdeki savunucularının “dar görüşlülükleriyle” birlikte dikkate değer bir şekilde zihinsel jimnastikle sık sık meşgul olmaları gerektiğini göstermekle kalmaz, fakat daha da önemlisi komünist devrimin temsil ettiği iki radikal kopuşa tarihsel ve acil olarak neden ihtiyaç duyulduğunu gösterir.

Eşitsizliğe Bir Son Vermek

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabının “Günaha Son Vermek” kısmının 3.bölümü içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*’ın 982.sayısında 15 Kasım 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

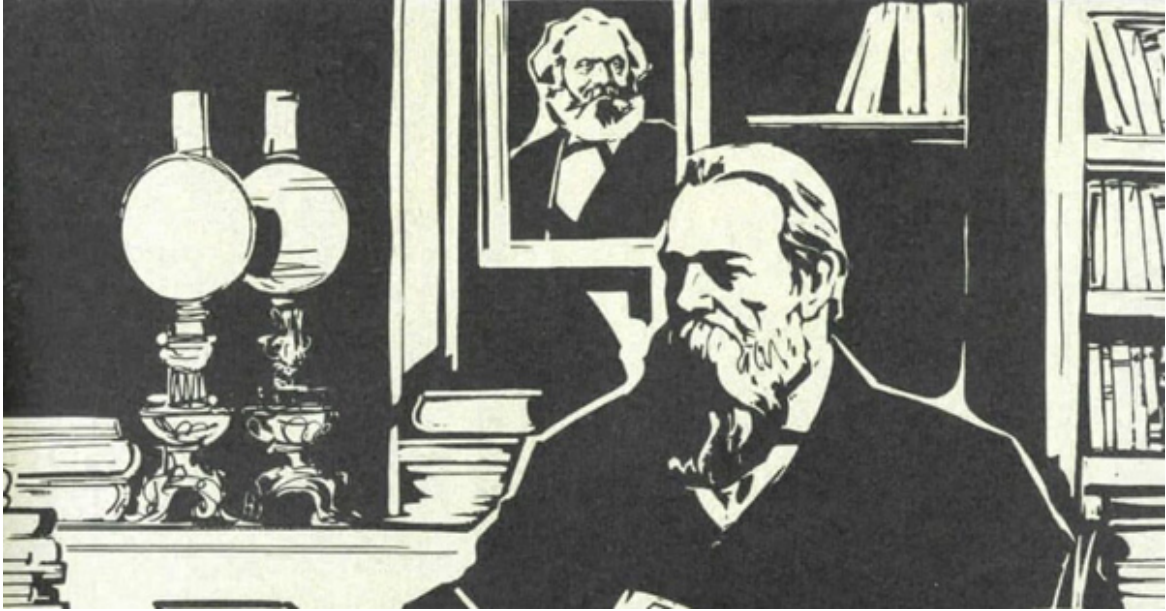
Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Putting An End to Inequality \(revcom.us\)](http://revcom.us)

Komünist ilkeler, belirleyici unsurlar olarak, erkekler ve kadınlar arasındaki ve farklı halklar ve milletler arasındaki tüm eşitsizliklerin üstesinden gelme hedefini içerir. Komünist

bakış açısı ve metodoloji, kadınların ezilmesinin, toplumun sınıflara bölünmesine ve buna binlerce yıldır eşlik eden tüm sömürü ve baskıya ayrılmaz bir şekilde bağlı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Bu sömürü ve baskının ve sınıfsal farklılıkların ortadan kaldırılması meselesi, kadınların kurtuluşuyla ayrılmaz bir şekilde bağlantılıdır. Başka bir deyişle, kadınların kurtuluşu “4 Bütünleri” tamamlamanın hayati bir parçasıdır, cinsiyet ve aile ilişkilerinin tüm yönleri esas olarak bu özgürleşmeyle ilişkileri açısından değerlendirilmelidir.

Komünist ahlak, bu kurtuluş mücadelesini ilerleten şeyleri destekler ve kadınları aşağılayan, onları baskı altına alınmasını herhangi bir şekilde pekiştiren her şeye karşı çıkar. Buna hem “imparatorluğun sonu” cinsel çöküş hem de “geleneksel ahlak”, pornografinin ve *İncil*’in değersizleştirmeleri dahildir.

Benzer şekilde, komünizmin nihai başarısı, yalnızca uluslar arasındaki düşmanlığın değil, insanlığın farklı uluslara ayrılmasının bile üstesinden gelineceği ve dünyanın her yerindeki insanların işbirliğine dayalı birliğin yerini alacağı anlamına gelir, ki bu durum ancak komünizme geçişin önemli bir parçası olarak uluslar arasında eşitliği sağlamak için kararlı bir mücadele yoluyla gerçekleşebilir. Ve buna karşılık, uluslar arasında eşitliğin sağlanması, en yoğun ve belirleyici yönüyle, ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkı ve özellikle halen her yönden emperyalist tahakküme tabi olan Üçüncü Dünya genelinde dünya uluslarının büyük çoğunluğunun kurtuluşu anlamına gelir.

“Engels, toplumun sınıflara bölünmesinin, servetin, gücün ve entelektüel hayatın bir avuç insanın tarafından tekelleştirilmesinin artık gerekli olmadığını göstermek için daha da ileri gitti, bu tür bir bölünme ve tekelleşmenin artık ekonomik, politik, entelektüel olarak kalkınmanın önünde bir engel haline geldiğini belirtti.” – Bob Avakian

Komünist ahlak, ezilen ulusların ve azınlık milliyetlerin dillerine ve kültürlerine karşı ayrımcılık yapan ve bir halkın veya ulusun diğerlerine üstünlüğünün tüm şovenist biçimleri de dahil olmak üzere emperyalist egemenliği ve uluslar arasındaki eşitsizliği destekleyen her şeye karşı çıkar. Ayrıca komünist ahlak, uluslar arasında eşitlik, kendi kaderini tayin hakkı ve ezilen ulusların kurtuluşu için mücadele temelinde tüm uluslardan halk kitleleri arasındaki birliği teşvik eden şeyleri destekler.

Hem belirli toplumsal sorunların incelenmesi hem de genel ilkelerin tartışılması, komünist ahlakın günümüz dünyasında hem belirli bir temele, hem de somut bir uygulamaya sahip olduğunu göstermektedir. Engels’in açıkladığı gibi, tarihte ilk kez insan toplumunun gelişimi -temelleri üretimin maddi güçlerinde olan- bir bütün olarak insanlık için (önceki çağlardaki nispeten küçük ve izole insan gruplarının aksine),

insanların birbirleriyle ilişki kurmasının ve insanların maddi ve kültürel ihtiyaçlarını toplumun farklı sınıflara bölünmeden, baskı ve toplumsal karşıtlık olmadan giderek artan bir düzeyde karşılamanın temeli olduğu bir noktaya ulaşmıştır. Ve hepsi bu kadar da değil: Engels, toplumun sınıflara bölünmesinin, servetin, gücün ve entelektüel hayatın bir avuç insanın tarafından tekelleştirilmesinin artık gerekli olmadığını göstermek için daha da ileri gitti, bu tür bir bölünme ve tekelleşmenin artık “ekonomik, politik, entelektüel olarak kalkınmanın önünde *bir engel*” haline geldiğini belirtti. (*Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm*, vurgu eklendi)

Böylece komünist ahlak -diğer tüm ahlaklar gibi- herhangi bir tarihsel ve toplumsal temelden bağımsız olması ve her çağda uygulanabilir olması anlamında aşkın değildir, tam da bu çağ için evrensellik niteliğine sahiptir: İnsanlığın bu çağda yapması gereken sıçramaya ve bu sıçramayı gerçekleştirmenin araçlarına tekabül etmektedir.

Komünist ideoloji, muhaliflerinin sıklıkla iddia ettiği gibi, “yeni bir din” değildir (Gerçi zaman zaman revizyonistler tarafından böyle bir şeye ve iktidara gelen revizyonistler tarafından “devlet dini” gibi bir şeye indirgenmiş olsa da, böyle değildir). Aksine, doğada ve toplumda faaliyet gösteren gerçek güçleri anlamak için bilimsel bir yaklaşıma dayanmaktadır. İnsanlığın bu doğal ve toplumsal güçleri anlama ve dönüştürme yeteneğinde tarihi bir ilerlemenin yolunu işaret etmektedir. Ayrıca insanlığın şimdiden yapmaya başladığı büyük sıçramaya tekabül eden ilkeler ve ahlak için gerçek ve sağlam bir temel sağlar.

Mao, komünistlerin geniş bir zihne sahip olmaları gerektiğini söylemişti; devrim için savaşırken cesur ve kararlı olmalı, kişisel çıkarlarını kitlelerin devrimci çıkarlarına tabi kılarak devrimi yaşamlarında her şeyin üstünde tutmalıdırlar; sürekli olarak “ilkeye bağlı kalmalı, Partinin kolektif yaşamını pekiştirmek ve Parti ile kitleler arasındaki bağları

güçlendirmek için tüm yanlış fikir ve eylemlere karşı yorulmak bilmez bir mücadele yürütmelidirler”; ve herhangi bir bireyden çok Parti ve kitleler için ve kendilerinden çok başkaları için kaygı duymaları gerekmektedir. (Bkz. “Liberalizmle Mücadele”) Bu tespit, burjuva çağından hem maddi hem de ideolojik olarak geleneğin zincirlerinden radikal şekilde koparak dünya komünizmi çağına geçişteki komünist ahlakın özünü verir.

[Zalimler İçin İyi Olanlar, Ezilenler İçin Kötüdür](#)

Devrimci Ahlak Standartları: Devrimci Şiddet Üzerine Düşünceler

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabının 3.bölümü olan “Günaha Son Vermek” içeriğidir. İlk kez *Revolutionary Worker*’ın 984.sayısında 29 Kasım 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Revolutionary Moral Standards \(revcom.us\)](#)

“İnsanlar hangi noktadan bakarsa baksın, Amerika’da ahlaki bir kriz olarak adlandırılabilen bir şeyin var olduğu aşîkardır. Önemli ölçüde ‘geleneksel ahlakın çöküşü’ olarak belirtiliyor. Ancak buna verilecek yanıt -en azından ABD’deki insanların çoğunluğunun ve insanlığın ezici çoğunluğunun çıkarına olan cevabı- daha saldırgan bir “geleneksel ahlak” iddiası olmamalıdır, toplumu ve bir bütün olarak dünyayı kökten

dönüştürme sürecinde ve bu sürecin önemli bir parçası olarak insanları kökten farklı bir ahlaka kazandırmak olmalıdır. Gereken şey geleneğin zincirlerinin kuvvetlendirilmesi değil, kırılmasıdır.” – Bob Avakian

Clinton'ın görevden alınması etrafındaki iktidar mücadelesinin ışığında, Bob Avakian'ın ABD toplumundaki 'ahlaki kriz' üzerine 1996 tarihli makaleleri hem günümüze ışık tutmaktadır hem de içgörülerini kuvvetlidir. Bu önemli yazılar şunları içerir: *“Kemiklerin Minberden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var Ama Geleneksel Ahlaka Değil”* ve *“Günah'a Son Vermek Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil (Bölüm 2).”* “Günah'a Son Vermek”ten aşağıdaki alıntıda komünist ahlakı ele almaktadır.

Bugünlerde ABD'de kendisini çok keskin bir şekilde ortaya koyan daha özel bir siyasi meseleyi ele alalım: Komünist ilkeler ve komünist ahlak ölüm cezasına -devlet tarafından yürütülen infazlar meselesine- nasıl uygulanır? Genel olarak siyasi iktidar meselesinde olduğu gibi, komünistler bu meseleyi soyut olarak değerlendirmezler, ancak şu veya bu sınıfın egemenliği açısından ve temel olarak “4 Bütünlerin” başarılmalarıyla bağlantılı olarak değerlendirirler.

Komünistler, ölüm cezasının burjuva devlet tarafından kullanılmasına karşı çıkarlar, çünkü bu ceza ezici bir çoğunlukla ezilen kitlelere karşı burjuvazinin diktatörlüğünü güçlendirmek için kullanılmaktadır, baskı aygıtını güçlendirmek için ve bir kez daha ezici bir biçimde ezilen kitlelere karşı olarak ve statükoya karşı çıkanlara yönelik daha baskıcı bir siyasi atmosfer yaratmak için kullanılmaktadır. Bu durum, burjuva devletin egemenliğinin siyasi rakiplerini ve özellikle devrimci muhaliflerini

temizlemeye çalıştığı yerlerde yoğun bir şekilde ifadesini bulur.

Öte yandan komünistler, proletarya diktatörlüğü altında bazı insanların idam edilmesinin -özellikle de halka karşı korkunç suçlar işleyen eski düzenin temsilcilerinin- idam edilmesinin olumlu olduğunun farkındadırlar. Çünkü bu durum, halk kitlelerinin başlarını tam olarak kaldırmalarının, eski devlet mekanizmasını parçalamalarının, kendi siyasal iktidar biçimlerini ve organlarını kurup geliştirmelerini sağlamanın ve toplumun devrimci dönüşümünü ileriye taşımanın gerekli bir parçasıdır. Bu, özellikle proleter devletin henüz yeni pekiştiği ve yıllarca yıldırma ve terörle kitleleri zapt eden eski burjuva devlet mekanizmasının parçalanmakta ve sökülmekte olduğu yeni toplumun ilk aşamalarında böyledir. Bu farklı duruş, kökten farklı iki toplum türünde -temel olarak karşıt sınıfların egemenliği altında- ölüm cezalarının infazına yöneliktir ve komünist ilkelerin, komünist etik ve ahlakın tutarlı bir şekilde uygulanmasını temsil eder.

Gerici Şiddet ve Devrimci Şiddet Arasında Ayrım Yapmak

Ve daha genel olarak belirtmek gerekir ki, komünist ilkeler ve ahlak, genel olarak şiddete ve savaşa muhalefet etmeye yol açmaz. Aksine, komünistler **gerici şiddete ve gerici savaşlara** -ki bu çağda emperyalist tahakküme, burjuva diktatörlüğüne ve bu sistemin özü olan her yönden sömürü ve baskıya hizmet etme etkisine sahip olmasıyla tanımlanır- karşı çıkarlar.

ABD’de “ana akım” politikacılar ve medya arasında şiddet sorunu ve şiddetin ABD’de sık sık ortaya çıkmasının nedenleri hakkında çokça konuşulan tartışmanın en çarpıcı ve mide bulandırıcı özelliklerinden biri de, ABD silahlı kuvvetlerinin kitle imha silahlarıyla tarifsiz katliamlar gerçekleştirmedeki rolüne ilişkin, rap müziği ve filmlerin mi yoksa ateşli silahların şahsi mülk edinilmesinin mi neden olduğu konusunda görünüşte bitmeyen bir tartışma gerçeğidir. Devlet başkanlarının, askeri yetkililerin ve egemen sınıfın diğer

temsilcilerinin bu katliamları ve yıkımları haklı çıkaran ve yücelten konuşmaları, Amerika'da şiddeti aslında neyin teşvik ettiği konusundaki bu "tartışmalarda" bir şekilde gözden kaçmaktadır! Egemen sınıfların bu enstrümanlarından ve sözcülerinden daha fazla "gençlerimize sorunları çözmenin şiddetten, gerici şiddetten geçtiğini öğretene" peki kimdir?

"Spartaküs'ün, ilk ayaklanmalarında ve Roma ordularına karşı yürüttükleri savaşlarda kendisinin ve diğer kölelerin şiddet eylemlerinin gerekliliğini ve bunların özgürleştirici olduğunu kavramakta hiçbir sorunu yoktur. Öte yandan arenadaki bu "öldüresiye savaşlar" bu özgürlüğe hizmet etmez, onu baltalar ve özgürleştirilmiş kölelerin kendilerini de alçaltır." – Bob Avakian

Bu burjuva siyasi temsilcilerinin yakın zamanda Oklahoma City'de olanlardan duydukları dehşeti ifade etmek için acele etmeleri ne anlama geliyor? Dehşet çok gerçektir, ancak bu politikacılar tarafından kullanılan dehşet ifadesi -bu aynı

politikacılar ve medyanın “gevezeleri”- ABD silahlı kuvvetleri tarafından Irak’ın bombalanmasına ve insanların ölümüne neden olan bombalamaların “satılmasına” yardım sağlanıp destek verildiğinde ikiyüzlülüğün zirvesine çıkarlar. Öldürülen bütün bu çocuklar, Oklahoma City’dekinden en az bin kat daha büyük bir ölçekte değil mi?!

İşte bütün bunlara karşı komünistler **devrimci şiddeti ve savaş** desteklerler. Bunlar, emperyalist tahakkümün, burjuva diktatörlüğün, kapitalist (ve diğer tüm) sömürü ve baskının üstesinden gelmeye, bunları nihai olarak ortadan kaldırmaya ve en nihayetinde “4 Bütünlere” ulaşmak için mücadeleye hizmet ederler.

Devrimci Adalet Standartları

Bununla birlikte, komünistler, egemen ve sömürücü sınıfların üyelerine karşı gerçekleştirilse bile “4 Bütünlerin” gerçekleştirilmesine aykırı olan *intikam* ve *şiddet eylemlerinin* gerçekleştirilmesine karşı çıkarlar.

Bu durum *Spartaküs*’ten başka bir sahneyi akla getiriyor: Belli bir noktada, Spartaküs ve diğer gladyatör-köleler serbest kaldıktan sonra, köleleştirildikleri eski yerlere geri dönerler. Birçoğu eski sahiplerini ve gözetmenlerini arenaya sürüklemeye başlar ve onları “ölüm savaşına” girmeye zorlar. Ancak liderleri Spartaküs devreye girer ve bu duruma bir son verir. Buna son vermesi zalimlere duyduğu sempatiden değildir, bunun yoldaşları üzerindeki etkisinden dolayıdır. Spartaküs’ün, ilk ayaklanmalarında ve Roma ordularına karşı yürüttükleri savaşlarda kendisinin ve diğer kölelerin şiddet eylemlerinin gerekliliğini ve bunların özgürleştirici olduğunu kavramakta hiçbir sorunu yoktur. Öte yandan arenadaki bu “öldüresiye savaşlar” bu özgürlüğe hizmet etmez, onu baltalar ve özgürleştirilmiş kölelerin kendilerini de alçaltır.

“Komünist ahlak, uyuşturucu ve alkolün halkın fiziksel ve ideolojik olarak bozulmasına yol açacak şekilde kullanılmasına da karşıdır. Ayrıca ezilen kitlelerin birbirini mağdur ettiği soygun ve hırsızlık gibi şiddet ve vahşet içeren şeylere de karşıdır, çünkü bütün bunlar yalnızca zalimlerin elini güçlendirebilecek, kitleleri bölecek, demoralize edecek, onların gerçek çıkarlarını tanımalarını ve bu çıkarlar doğrultusunda mücadelede birleşmelerini zorlaştıracaktır.” –

Bob Avakian

(Buradaki ilke, yalnızca kölelerin kurtuluşu, kadınların ve ezilen ulusların kurtuluşu gibi belirleyici meseleler için değil, aynı zamanda bir fenomen haline gelen ve özellikle burjuva toplumundaki daha ayrıcalıklı katmanlar arasında “hayvan hakları” denilen meseleler açısından da geçerlidir. “Hayvan hakları” kavramının gerçek bir temeli olmamakla birlikte -“haklar” insanın toplumsal örgütlenmesinin bir olgusudur ve insanın toplumsal ilişkileri dışında hiçbir anlamı yoktur [insan dışındaki hayvanlar “hayvan hakları” meselesini dikkate almazlar]- insanların davranışlarının tam olarak hayvanlar -bitkisel yaşam ve bir bütün olarak çevre- ve insan toplumu üzerindeki etkisine ilişkin bir mesele olarak ortadadır.

Diğer tüm türler gibi, insanoğlu da başka türlere her zaman kendi bakış açısından yaklaşmış, buna sahip olmuş ve bundan sonra da olabilir. Ancak tam da bu bakış açısı -yani hayvanlara acı çektirilmesi veya bitkisel yaşamın yok edilmesi- halk içindeki acıların üstesinden gelinmesine ve genel olarak insan toplumunun ilerlemesine hizmet etmeyen, bunu desteklemeyen, bunun yerine sadece gaddarlık uygulama veya güç kullanma arzusunun bir ifadesidir. Ya da asalak ve keyfine düşkün ayrıcalıklı tabakalar için lüks tüketim gibi şeylerden daha yüksek bir amaca adanmış değildir. Bütün bunlar insanlığı değersizleştirmektedir ve bu nedenle karşı çıkılmalıdır.

Komünist ahlak, uyuşturucu ve alkolün halkın fiziksel ve ideolojik olarak bozulmasına yol açacak şekilde kullanılmasına da karşıdır. Ayrıca ezilen kitlelerin birbirini mağdur ettiği soygun ve hırsızlık gibi şiddet ve vahşet içeren şeylere de karşıdır, çünkü bütün bunlar yalnızca zalimlerin elini güçlendirebilecek, kitleleri bölecek, demoralize edecek, onların gerçek çıkarlarını tanımalarını ve bu çıkarlar doğrultusunda mücadelede birleşmelerini zorlaştıracaktır.

Aynı zamanda, komünistler halk arasındaki mevcut çelişki ve düşmanlıkların temel nedeni olan -toplumsal ilişkileri, kurumları ve ideolojisi ile- bu sistemi kınamaktan ve ifşa etmekten asla geri durmazlar. Komünistler, gerici çıkarların hizmetinde nükleer silahların kullanımı da dahil olmak üzere büyük çapta ve sürekli olarak soygun, katliam, yıkım gerçekleştiren, halk arasındaki şiddet ve suç eylemlerine neden olan, en şiddetli ve alçaltıcı şekilde halk üzerinde uygulanan baskıcı egemenliğini güçlendirmek için bunu bir bahane ve araç olarak kullanmaya çalışan egemen sınıfların girişimlerine sürekli olarak karşı çıkarlar.

Her zaman halkla düşman arasında kesin bir ayrım yapmak gerekir. Halk kitlelerinin kurtuluşunu sağlamada bir sonraki büyük adımı atmak ve nihayetinde "4 Bütünlere" ulaşmak için hangi sınıfın toplumsal koşulları, ilişkileri, kurumları

temsil ettiğini belirlemeye dayanarak, bu doğrultuda bir kenara atılması gerekenler, hangi sınıfın hakim duruma getirilmesi gerekenleri temsil ettiği, hangi sınıf ve grupların kazanılması gerektiği gibi ayrımlarının yapılması gerekir. Stratejik amaç, gerçek düşmana karşı birleşebilecek herkesi birleştirmek olmalıdır. Ayrıca düşmanla uğraşırken bile, halkın temel çıkarlarına göre hareket etmek, bu temel çıkarların en yüksek ifadesini temsil eden komünist ilkeler ve ahlak tarafından yönlendirilmek gerekir.

Örneğin, tecavüz gibi şeyler asla hoş görülemez. Hiçbir koşulda ve mağdur hangi sınıftan olursa olsun veya ne yapmış olursa olsun tecavüz hoş görülmemelidir. Devrim sırasında, halka karşı işledikleri suçlarla kan akıtarak borçlanmış kişilere karşı halk kitlelerin devrimci adaleti yerine getirmesi gerekecektir. Ancak devrimci adaleti sağlamak asla tecavüzü içermemelidir, çünkü tecavüzün kendisi, kadınlara yönelik baskı ve aşağılamanın acımasız ve yoğun bir ifadesidir. Tecavüz, yalnızca mevcut durumda ve genel olarak baskının güçlendirilmesine katkıda bulunacaktır.

Benzer şekilde -burjuva devletin önemli görevlileri olarak görev yapmış ve halka karşı suç işlemiş kişilere yönelik olsa dahi- beyaz olmayan halklara yönelik ırkçı saldırılar asla hoş görülemez ve hoş görülmemelidir. Çünkü bu tür ırkçı saldırılar, linçler ve diğer ahlaksız barbarca cinayetler bütün bir vahşet tarihini somutlaştıracak ve genişletecektir. Bu vahşet, Siyahilerin ve diğer ezilen halkların, Amerika'daki tecrübelerinin tüm tarihi boyunca köleci efendilerin ve kapitalistlerin egemenliği altında maruz kaldıkları şeydir. Bir kez daha kitlelerin, hangi ırktan veya milliyetten olursa olsun, halka karşı suç işleyenlere karşı devrimci adaleti yerine getirmesi belirli bir şeydir, fakat ırkçı saldırılar asla böyle bir devrimci adaletin parçası olamaz. Böylesi saldırılar yalnızca sömürücülerin elini güçlendirir ve temsil ettikleri çok yönlü baskıya katkıda bulunur.

Zalimler İçin İyi Olanlar, Ezilenler İçin Kötüdür

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı "*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*" başlıklı kitabının "Günaha Son Vermek" kısmının 2.bölümü içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 982.sayısında 15 Kasım 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Putting an End to 'Sin', Part 2 \(revcom.us\)](http://www.revolutionandwar.com/bob-avakian-putting-an-end-to-sin-part-2)

Siyaset ve siyasi iktidar meselesini ele alalım. Toplum nasıl ve kim tarafından yönetilmelidir? Komünistlere yönelik temel suçlamalardan bir diğeri de, komünistlerin diktatörlüğe inanmaları ve bunu uygulamalarıdır. Bu doğrudur -komünistler, kapitalist sistemi yıkmaktaki acil siyasi amaçlarının bir diktatörlük kurmak olduğunu açıkça ilan ederler- bu tam olarak proletarya diktatörlüğüdür. Yani önceden sömürülen sınıf ve ezilen halk kitlelerinin toplum üzerindeki egemenliğidir; ve devrilen sömürücü sınıfın yanı sıra yeni doğan sömürücülerin ve zalimlerin bastırılmasıdır.

Bu diktatörlük, diğer siyasi iktidar biçimlerinden iki temel biçimde farklıdır. İlk olarak, tarihte ilk kez önceden sömürülenlerin sömürücüler üzerindeki egemenliğini temsil eder ve halk kitlelerinin çıkarları için yürütülür; ikincisi ve en önemlisi, bu proleter devletin amacı statükoyu sürdürmek değil, tüm sömürüyü, baskıyı ve tüm sınıfsal ayrımları ortadan kaldırarak ("4 Bütünleri" tamamlamak) nihai hedefiyle devrimcileşmeye devam etmektir. Bununla birlikte, toplumdaki bir grubun diğerlerine hükmettiği herhangi bir devlet biçimine, herhangi bir yönetim biçimine olan ihtiyacı ortadan

kaldırmaktır. Bununla birlikte, bu proleter devlet, bir diktatörlük olarak önceki devletlerden farklı değildir: Diktatörlük, kabul etseler de etmeseler de tüm devletlerin özsel karakteridir. Bugün ABD’de var olan burjuva “demokratik” devlet de buna dahildir.

“Eğer proletarya, burjuvazinin kendisine “yapmasını” istemediği şeyleri burjuvaziye “yapmakta” başarısız olursa - yani proletarya burjuvaziye alaşağı etmez ve onun üzerinde bir diktatörlük uygulamazsa- bu durumda, gerçek dünyada sonuç ancak burjuvazinin proletarya üzerinde diktatörlük uygulaması ve halk kitlelerini sömürmesi olur.” – Bob Avakian

Sınıflara bölünmüş tüm toplumlarda olduğu gibi, ABD’de de ekonomide bir sınıfın egemen konumu vardır. Yalnızca toprak, makine vb. değil, aynı zamanda çalışan insanları da içeren üretici güçleri kontrol ederler. Siyasi kurum ve yapıları bu temelde kontrol ederken, kültür ve ideoloji alanında da egemenlik kurarlar. Bunun yoğun bir ifadesi olarak, kendi egemenliklerini dayatmak ve bu yönetime temel tehdit oluşturanları bastırmak için kullandıkları silahlı kuvvetler üzerinde bir tekele sahiptirler. Bu bir diktatörlüktür ve bir politikacı grubunun bu diktatörlüğü ilgili egemen sınıf adına yönetmesi sürecinde, dikte edilen kesimlere oy hakkı tanıyıp tanımamalarına bakmaz.

Komünist ilkeler ve ahlak açısından proletarya diktatörlüğü gerekli ve iyidir, burjuvazinin diktatörlüğü ise halk kitlelerinin kurtuluşunun ve insanlığın ilerlemesinin doğrudan önüne dikilen en büyük engeldir ve bu anlamda “kötülüktür”. Komünistler, sınıflar arasında değil fakat farklı uluslar arasında ve erkeklerle kadınlar arasında eşitlik ihtiyacını kabul edip bunun için mücadele ederler: Sınıflar arasında eşitlik olamaz, çünkü şu ya da bu sınıf toplumu kendi temel çıkarlarına göre yönetmek ve örgütlemek durumundadır. Yalnızca proletaryanın egemenliği yoluyla tüm sınıf ayrımlarının üstesinden gelinebilir.

İşte sınıfsal ayrımlara bakılmaksızın *tüm zamanlarda herkese eşit olarak uygulanacak aşkın bir ahlakın* neden olamayacağına dair bir başka örnek. Nasıl ki “tüm insanlığa sevgi” (sınıfsal ayrımlar gözetmeksizin) sınıflara ayrılmış bir toplumda fiilen uygulanamazsa, “altın kural”* gibi şeyler de fiilen uygulanamaz: Eğer proletarya, burjuvazinin kendisine “yapmasını” istemediği şeyleri burjuvaziye “yapmakta” başarısız olursa -yani proletarya burjuvaziye alaşağı etmez ve onun üzerinde bir diktatörlük uygulamazsa- bu durumda, gerçek dünyada sonuç ancak burjuvazinin proletarya üzerinde diktatörlük uygulaması ve halk kitlelerini sömürmesi olur; böylece sınıfsal ayrımlar, baskıcı işbölümü ve toplumsal antagonizmalar da ortadan kaldırılamayacaktır.

Ancak, yine de bu durum yalnızca proletarya diktatörlüğünü temsil ettiğini ve halk kitlelerinin çıkarları doğrultusunda yönettiğini söyleyen bir yönetici sınıf (veya onun siyasi önderliği) meselesi değildir. Bu fiilen geçerli olmalı ve pratikte gerçekleştirilmelidir. Siyasal iktidarın organları ve toplumun siyasal ve ideolojik üst yapısının tüm parçaları, geniş halk kitlelerinin giderek artan bir şekilde sınıfsal bilinçli katılımlarıyla karakterize olmalı, kafa ve kol emeği ile diğer büyük toplumsal bölünmeler arasındaki ayrımı ortadan kaldırmalı, dünyanın her yerinden proleterlerin ve ezilen kitlelerin devrimci mücadelesiyle birlik içinde “4 Bütünlerin”

başarılmasına doğru ilerlemelidir. Burada bir kez daha komünizm nihai amacı ile bu nihai amaca giden yol boyunca her aşamadaki amaç ve araçların temel birlik ilkesi vardır.

Çin'deki Büyük Proleter Kültür Devrimi tarafından temsil edilen şey de buydu. Yüz milyonlarca insanın, kitleleri zincire vuran, onların toplumu yönetme ve dönüştürme yeteneklerini engelleyen koşullara, ilişkilere, geleneklere, alışkanlıklara ve düşünce biçimlerine, bu prangaları destekleyen toplumsal ve siyasi güçlere karşı yürüttüğü eşi görülmemiş bir "devrim içinde devrimdi".

Bu Kültür Devrimi, Mao ve Komünist Parti'deki devrimci yoldaşları tarafından yönetilirken -Mao'nun da vurguladığı gibi- bu tabandan devasa bir ayaklanma şeklindeydi ve onun en önemli amaçlarından ve başarılarından biri, Partinin olumsuz yönlerini ortaya çıkarmak ve bir bütün olarak toplumun devrimcileşmesini ilerletmenin önemli bir parçası olarak Partiyi daha da devrimcileştirmekti. Tam da bu yüzden Kültür Devrimi'nin ve Mao'nun rolü, bu devrimin hedef tahtasına koyduğu Deng Xiaoping'den ABD egemen sınıflarına ve emperyalist dünyanın geri kalanına kadar gerici sosyal ve politik güçler tarafından grotesk bir şekilde çarpıtılmakta, suistimal edilmekte ve iftiralara uğramaktadır.

*"Karşılıklılik etiği" olarak da bilinen "altın kural", başkalarının sana nasıl davranmasını istiyorsan başkalarına da öyle davranma ilkesidir. Çoğu din ve kültürde bulunan bir düsturdur.

[Komünist Ahlak Nedir?](#)

Komünist Ahlak Nedir?

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *"Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil"* başlıklı kitabının 3.bölümü olan "Günaha Son Vermek" içeriğindendir. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 981.sayısında 8 Kasım 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:What is Communist Morality \(revcom.us\)](http://revcom.us)

"İnsanlar hangi noktadan bakarsa baksın, Amerika'da ahlaki bir kriz olarak adlandırılabilir bir şeyin var olduğu aşikardır. Önemli ölçüde 'geleneksel ahlakın çöküşü' olarak belirtiliyor. Ancak buna verilecek yanıt -en azından ABD'deki insanların çoğunluğunun ve insanlığın ezici çoğunluğunun çıkarına olan cevabı- daha saldırgan bir "geleneksel ahlak" iddiası olmamalıdır, toplumu ve bir bütün olarak dünyayı kökten dönüştürme sürecinde ve bu sürecin önemli bir parçası olarak insanları kökten farklı bir ahlaka kazandırmak olmalıdır. Gereken şey geleneğin zincirlerinin kuvvetlendirilmesi değil, kırılmasıdır." – Bob Avakian

Komünist ahlakın temeli, yoğun bir şekilde Maoistlerin "4 Bütünler" olarak adlandırdıkları şeyde bulunur. Bu, Marx'ın komünist devrimin neyi amaçladığını ve neye yol açtığını özetlemesinden çıkarılmıştır: Bütün sınıfsal ayrımların (veya "genel olarak sınıf ayrımlarının" ortadan kaldırılması); bu sınıfsal ayrımların dayandığı bütün üretim ilişkilerinin ortadan kaldırılması; bu üretim ilişkilerine tekabül eden bütün toplumsal ilişkilerin ortadan kaldırılması; ve bu toplumsal ilişkilerden kaynaklanan bütün fikirlerin devrimcileştirilmesi. (Bkz. *"Fransa'da Sınıf Savaşları, 1848-1850."*) Bu ifade, komünist ahlakın altında yatan temel ilkeyi ve neyin komünist ahlaka uygun olup neyin olmadığını

belirlemek için temel standardı bizlere sağlar: “4 Bütünlere” uyan ve katkıda bulunan her şey komünist ahlak ile tutarlıdır; uymayan ve katkıda bulunmayan her şey komünist ahlaka karşıdır.

Bu durum elbette, biri ne zaman komünist olduğunu iddia etse ve yaptığı herhangi bir şeyin bu “4 Bütünlerin” gerçekleştirilmesine uygun olduğunu söylese, onların eylemlerini otomatik olarak komünist ahlakın bir ifadesi olacağı anlamına gelmez. “Komünist ahlakın” bir ifadesi ve komünist hedeflere ulaşmanın bir parçası olarak sunulduğu müddetçe “her şeyin yolunda gittiği” anlamına gelmez. “4 Bütünler” komünist ahlak için genel bir standart belirlerken, bunun farklı durumlarda nasıl uygulanacağı, aslında tüm ahlakta olduğu gibi -örneğin, İncil’i ve “geleneksel ahlakı” savunanlar arasında, onun ne anlama geldiği ve farklı durumlarda nasıl uygulanması gerektiği konusunda sürekli bir anlaşmazlık vardır- somut bir analiz ve uygulama meselesidir.

“Napolyon şöyle deklare eder: ‘Eşitsizlik olmadan toplum imkansızdır; ahlak kuralları olmadan eşitsizliğe tahammül edilemez; ve din olmadan ahlak kuralları kabul edilmez.’ Komünizm bütün bunlara doğrudan karşıdır.” – Bob Avakian

Komünizme karşı çıkanların temel suçlamalarından biri,

komünistlerin “amaçların araçları haklı çıkardığına” inanmalarıdır. Yani bu durum, komünizme ulaşılmasına yardımcı olduğu söylenebildiği müddetçe herşeyin kabul edilmesi anlamına gelir. Bu yalnızca hatalı değil, aynı zamanda hakikatin de tersine çevrilmesidir. Araçların, amaçlarla (veya amaçlarla) tutarlı olması ve bunlardan süzülmesi komünizmin bir ilkesidir. Komünistlerin “4 Bütünler” tarafından temsil edilen nihai amacın dışında kalan hedefler için de mücadele etmeleri, genellikle gerekli ve arzu edilir bir şeydir. Çünkü bu durum, “4 Bütünler” nihai olarak gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilir. **Öte yandan komünistlerin bu nihai amaca temelden zıt olan şeyleri savunmaları veya onlar için savaşmaları veya bu nihai amaca temelden zıt olan araç ve yöntemleri kullanmaları asla kabul edilemez.** Komünizm, kısa vadede insanı rahatsız etse bile, gerçekliğin en kararlı ve cüretkar bir şekilde araştırılmasını talep eder. Çünkü kişi gerçeği ne kadar çok kavarsa, objektif gerçeklik hakkında o kadar doğru ve kapsamlı bir anlayışa sahip olur ve objektif gerçekliği insanlığın çıkarlarına en iyi şekilde hizmet eden bir yöne doğru dönüştürmek daha mümkün hale gelir.

Esas olarak “amaçlar araçları haklı çıkarır” düşüncesini savunan ve uygulayanlar burjuva sömürücüleridir. Bu durum özellikle, “Amerikan pragmatizminde”, pratik yararlılığı dışında gerçeğin varlığını inkar etmeyi felsefi bir ilke haline getiren ABD egemen sınıflarında belirgindir. Özellikle de bu sınıf tarafından yürütülen dünya çapındaki sömürü ve talanı gerçekleştirme ve savunmadaki yararlılığı açısından öne çıkar. Araçların ve amaçların totolojik olarak eşitlenmesi tam da böylesi bir felsefeyle, bu tür bir sömürü ve yağmanın hizmetindedir: *Yönetici sınıfın konumunu, onun baskıcı egemenliğini uygulama yeteneğini ve sermaye birikiminin “gelişimini” güçlendiren her şey tanımı gereği doğru, iyi, haklı ve erdemlidir. Bunun dışında (veya buna karşı) hiçbir hakikat, iyilik, adalet veya erdem yoktur.*

Şair Keats, bir defasında hatalı bir şekilde şöyle yazmıştı;

“Güzellik gerçektir, gerçek de güzelliiktir; dünyada tüm bildiğiniz ve bilmeniz gereken tek şey işte budur.” ABD yönetici sınıfının pragmatik ahlakı, bu konuda aşağıdaki gibi çevrilebilecek sapkınca bir eğip bükme gerçekleştirir: “Biz gerçeğiz ve iyiyiz, gerçek ve iyilik de biziz; dünyada bilmeniz gereken tek şey işte budur.” Böyle insanlar herhangi bir şeyde hakikati arar ve ardından bunu ortaya çıkarırsa, bu asla bir prensip meselesi değildir, sadece tesadüftür ve bu durumda böylesi bir hakikatin kendileri ve amaçları için yararlı olup olmadığı meselesidir.

“Komünizm, bütün toplumsal eşitsizlikleri ortadan kaldırmadan insan toplumunun daha fazla ilerlemesinin imkansız olduğunu; bu tarihi amacın gerçekleştirilmesinin bütün toplumsal eşitsizlikleri ve baskıları ortadan kaldırma mücadelesini ifade edecek ve buna hizmet edecek kökten yeni bir “ahlak kuralı” gerektirdiği anlayışına dayanır.” – Bob Avakian

Bu pragmatik bakış açısı, ABD egemen sınıfının temsilcilerinin -kendileri bireysel açıdan ateist veya agnostik olanlar da

dahil- niçin durmadan “geleneksel ahlakta” ısrar ettiklerinin ve İncil’i ve dini teşvik ettiklerinin temel nedenidir: Bunun yararlı olduğunu anlarlar, gerçekten de onlar için ideolojik ve politik açıdan yönetimlerini pekiştirmede ve sistemlerini sürdürmeleri açısından çok önemlidir. (En son ne zaman bir Amerikan Başkanı konuşmasını “*Tanrı Sizi Korusun ve Tanrı Amerika Birleşik Devletleri’ni Korusun!*” şeklinde bir ifade ile sonlandırmadı?)

Bu durum, Spartaküs’teki Roma yönetici sınıfının iki üyesinin konuştuğu ve birinin diğerine “Tanrılara inanmıyor musun?” diye sorduğu sahneyi hatırlatıyor. Kendisi bu soruya “zel olarak hiçbirine inanmam, fakat kamusal açıdan hepsine inanıyorum.” şeklinde yanıt verir. Burada ifade edilen, tarih boyunca sınıfları sömürerek yararlı bulunmuş bir ilkeyi ortaya koyan Napolyon’un (kendisi de din konusunda bireysel açıdan şüphecidir) dile getirdiği anlayışın aslında aynısıdır. Napolyon şöyle deklare eder: “Eşitsizlik olmadan toplum imkansızdır; ahlak kuralları olmadan eşitsizliğe tahammül edilemez; ve din olmadan ahlak kuralları kabul edilmez.”

Bütün bunlara doğrudan karşı olan komünizm, insanlığın eşitsizliğin artık gerekli veya tahammül edilemez olduğu noktaya ulaştığı; bütün toplumsal eşitsizlikleri ortadan kaldırmadan insan toplumunun daha fazla ilerlemesinin imkansız olduğunu; bu tarihi amacın gerçekleştirilmesinin bütün toplumsal eşitsizlikleri ve baskıları ortadan kaldırma mücadelesini ifade edecek ve buna hizmet edecek kökten yeni bir “ahlak kuralı” gerektirdiği anlayışına dayanır. Bu ilkelere uygun olarak komünizm, pragmatik rasyonalizasyonu ve “amaçların araçları haklı çıkardığı” düşüncesini reddeder. “4 Bütünlerin” tamamlanmasının temsil ettiği nihai amaç için mücadelede gerekli olan amaçlar ve yöntemler, amaçlar ve araçlar; bu nihai amaca giden yolun her noktasında benimsenen hedefler, bu nihai amaç ile temel bir birlik içinde olmalıdır.

Bu durum, komünist olduğunu iddia eden herkesin her zaman bu ilkeye bağlı kaldığı, ya da gerçek komünistlerin çeşitli

zamanlarda pragmatizme ve diğ er hatalı eğılimlere d  st  klerini inkar etmek anlamına gelmez. Ancak mesele şu ki, bu ilke, devrimci m  cadelenin her noktasında kom  nist amaçların ve kom  nist araçların temel birliğıne ilişkin -bu m  cadeleyi y  r  tmek ve y  netmek için ve gerçek kom  nizmi sahte kom  nizmden ve insanlığıın b  y  k çoğunluğunun temel çıkarlarına aykırı olan diğ er ilke ve uygulamalardan ayırt etmek için- bir standart sağılar.

[Devrimci Ahlak Standartları: Devrimci şiddet  zerine Düşünceler](#)

Muhafazakarlar, Liberaller, Devrimciler

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı *“Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değıl”* başlıklı kitabındandır. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın 977.sayısında 11 Ekim 1998 tarihinde yayınlanmıştır. “Kemiklerin Minberi” içinden aktarılan bu yazıda, Bob Avakian, burjuvazi içinde William Bennett gibi muhafazakar g   lerin inisiyatifi nasıl ele ge irdiğıini anlatıyor. Bennett, “ fkenin ölümü” isimli kitabında bir “ahlaki otorite” ve Clinton'un istifasını talep eden g   l  bir ses olarak ortaya çıkmıştı.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: Preaching from a Pulpit of Bones \(revcom.us\)](#)

“Batı ahlakı” -toplumun sınıfsal b  l nmeler, s  m r , ataerkillik ve diğ er baskı biçimleri ile belirlendiğıi d  nyanın b  t  n b  l mlerinde egemen olan ahlaktır- baskı için her zaman gerekçe ve mazeret olmuştur. Bug  n ABD gibi bir toplumda,

kelimenin tam anlamıyla kölelik artık desteklenmemesine rağmen ve kadınlar kelimenin tam anlamıyla (ya da yasal olarak) erkeklerin malı şeklinde, emeğin sömürülmesi gibi, Siyahilerin ve diğer “azınlıkların” boyun eğdirildiği gibi muamele görmeseler de, kadınların ezilmesi, mevcut sistemin ayrılmaz ve vazgeçilmez bir parçası olmaya devam ediyor. Bu sistemi sarsan veya altüst etme eğilimindeki bu değişiklikler karşısında aslında bu durum şaşırtıcı değildir. Bu toplumun yönetici sınıfı, baskı kılıcını keskinleştirip daha da acımasız bir şekilde kullanmakta ve “geleneksel ahlakın” otoritesini daha saldırgan bir şekilde öne sürmektedir. Dolayısıyla, “Aile” ve “Aile Değerleri” için kutsal bir haçlı seferi yürütenler yalnızca William Bennett ve diğer “Muhafazakarlar” değildir, aynı zamanda Demokratlar ve egemen sınıfın “liberalleri” de onlarla bu yolda birleşerek rekabet halindedir.

Ancak gerçek şu ki, “Muhafazakarlar”, bu haçlı seferinde ve daha genel olarak içinden geçtiğimiz günlerde “Liberaller” karşısında inisiyatif sahibidir. Peki niçin? Altta yatan bir dizi faktör var: Büyük jeopolitik değişiklikler, özellikle Sovyet bloğunun ve Sovyetler Birliği’nin dağılması; dünya ekonomisindeki değişiklikler -sermaye tarafından üretimin spekülatif ve diğer asalak faaliyetlerinin daha da uluslararasılaştırılmasını içeren süreçler- iş gücünün bileşiminde “mavi yakalı” işlerden uzaklaşan önemli kaymalar da dahil olmak üzere ABD ekonomisindeki 1980’lerde benzeri görülmemiş değişiklikler ve ABD askeri birikimine dair borçlarda büyük bir artış durumu (“soğuk savaş kazanmanın” maliyeti) yaşanmıştır.

Dolayısıyla liberalizmin zayıflaması geniş bir tuvale bakarak görülmelidir. Bir yandan ekonomik ve sosyal değişimler -endüstrinin “küçülmesi” ve sendikaların gerilemesi, banliyöleşme ve eski çizgideki kentsel siyasi koalisyonların kırılması gibi- New Deal siyaseti gibi geleneksel sosyal destekleri zayıflatmıştır. Öte yandan, yoğun küresel ekonomik

baskılar ve yaklaşmakta olan mali kriz, hükümet harcamalarının ve sosyal programların -özel sektörde sonraki yıllarda gerçekleştiği gibi- köklü bir şekilde yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılmaktadır.

İşte bu “verimli bir şekilde çalışan” ve her zamankinden daha hareketli olan bir kapitalizm çağıdır. Bu durum, üretimi ucuzlatmak, ücretleri ve sosyal yardım düzeylerini düşürmek ve daha esnek ve “kullanılabilir” bir işgücü yaratmakla ilgilidir. Şimdilerde “üretken olmayan maliyet yükleri” olarak kınanan New Deal/Büyük Toplum tipi sosyal harcamaları büyük ölçüde azaltmakla ilgilidir (“Bildiğimiz şekliyle refahın sona ermesi” ifadesini ortaya atan Demokratların Clinton’ı değil miydi?) Bu ve ilgili faktörler, ABD’de kapitalist yönetimin Demokrat Parti yönetiminin temeli olan “New Deal konsensüsü” ve imtiyazlı programların (“yoksulluğa karşı savaş” vb.) zeminini kesmiştir.

Dirilen Ataerkillik

Bununla birlikte, aynı faktörlerin birçoğu, kadın hareketinin yürüttüğü mücadeleyle birlikte çok sayıda kadının yalnızca evin dışında çalışma zorunluluğu ile değil, aynı zamanda çalışma olanağına da sahip olduğu bir durumla sonuçlanmıştır. Bütün bunlara büyük bir alt üst oluş ve kargaşa eşlik etmektedir. Bu durumun en önemli sonuçlarından biri olarak, çeşitli açılardan ve ABD’deki nüfusun çeşitli sektörleri arasında geleneksel ataerkil ailenin temeli ve onunla bağlantılı “geleneksel aile değerleri” önemli ölçüde aşınmıştır. Yine de tüm bu değişimler aynı sistemin sınırları içinde, aynı kapitalist ekonomik ilişkiler temelinde gerçekleşmektedir.

Bu potansiyel açıdan patlama gücü oldukça yüksek bir çelişkidir ve birçok açıdan zaten patlak vermektedir. Bir yandan, bu sistemi yönetenlerin bu çelişkiyi “kapsaması” ve toplumu parçalamakla tehdit edebilecek bir kutuplaşma üretmesine izin vermemesi hayati önem taşımaktadır. Özellikle, çok sayıda kadını -pek çok uzmanı ve diğer orta sınıflardan kadınları içerir- kökten yabancılaştırmaktan ve onları statükoya radikal muhalefete sürüklemekten kaçınmaya çalışmak zorundalar. Aynı zamanda, statüko koruyucularının ataerkil ilişkileri güçlendirmeleri ve onları mevcut durumun gerçeklerine uyarlamaları da çok önemlidir.

Kürtaj hakkı etrafındaki kutuplaşma ve şiddetli mücadele, bunun yoğun bir ifadesi olmuştur. Kürtaj karşıtı “hareketin” özü başlangıcından itibaren “yukarıdan” yönetilen ve yönlendirilen (sözde Tanrı buyruğunu değil, güçlü yönetici sınıf figürlerinin rolünü kastediyorum) kadınların çocuk yetiştiricileri olarak belirleyici rolünde ısrar etmek de dahil olmak üzere, kadınlar üzerinde açıkça ataerkil kontrol iddia etmek olmuştur. Bu “hareketin” köktendinci piyadeleri bunu çok net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Life dergisinde (Temmuz 1992) alıntılanan, bir “Kurtarma

Operasyonu" mitinginde sunulan aşağıdaki dua, bunu simgelemektedir:

"Lütfen Tanrım, erkeklerimize ihtiyacımız olmadığını söyleyen şu kadınların kalplerindeki laneti lütfen parçala. Böylesi bir serbestliğı parçala." Bu duanın bir kadın tarafından dile getirilmesi gerçeğı, Hitler yönetimindeki Almanya'da Nazi saflarına önemli sayıda kadının aktif katılımını ve özel rolünü ürkütücü bir şekilde hatırlatmaktadır (Claudia Koonz tarafından yazılan *Mothers in the Fatherland* isimli kitapta bu durum analiz edilmektedir). (Kürtaj karşıtlarının fetüslerin kürtajını karakterize etmek için Holokost hayaletini gündeme getirmeleri, kürtaj etrafında yürütölen kavganın en çirkin ironilerinden biridir. İşin aslı kadınların temel "annelik" rolüne aykırı bir şey olarak kürtaja saldıran -bunu kısıtlayan ve suçlayan- Hitler faşistlerinin durumuna da oldukça paraleldir.

Yoksullara Karşı Savaş

Başka bir boyutta, ABD'deki ve dünya ekonomisindeki ve jeopolitiğindeki değışiklikler, Amerikan toplumunun dibindeki özellikle kentlerdeki gettolarda ve barriolarda yaşayan milyonlarca insanı, büyük ölçüde uyuşturuocu etrafında odaklanan ve her büyük kentsel alanda (birçok küçük kent ve kasabada ve hatta kırsal alanlarda) büyük bir ekonomik faktör ve büyük bir işveren haline gelen "yeraltı ekonomisi" haricinde anlamlı veya kazançlı herhangi bir istihdamdan az çok kalıcı olarak "dışarıda tutma" durumuyla karşı karşıyadır. Burada bir kez daha, mevcut güçlerin ihtiyacı toplumun tabanındaki halk kitleleri üzerinde nihai kontrolü sağlamak, onlarla toplumun diğerk kesimleri ("orta sınıflar") arasına engeller dikip güçlendirmek ve bu durumu sürdürmektir. Bu durum, suç ve cezaya ayrılan fon ve kuvvetlerdeki devam eden artışı -polis ve hapishaneleri, ayrıca bu kitlelere karşı "uyuşturuocuyla savaş" ve "suçla savaş" adı altında yürütölen fakat hiçbir zaman "kazanılmayan" ve sürekli devam eden savaşlar gerçeğini de- açıklar.

Bütün bunlar, ABD'deki yönetici sınıf siyasetinin çerçevesini ve "tonunu" belirlemektedir. Bu durum "başı çeken" yaklaşımın agresif olmasını, toplumun dibindekilere art niyetli saldırıları, onlara verilen tavizlerin kesilmesini -sözde yoksulluğa karşı savaş yerine, yoksullara karşı savaş durumunu- ataerkillik ve vatanseverliğin "eski moda değerlerini" ve aynı zamanda "eski güzel" beyaz şovenizmini (ırkçılığı) teşvik etmek ve uygulamak için eşit derecede agresif ve kötü ruhlu bir haçlı seferini gerektirmektedir.

Birbiri ardına her tür "teori" ve "çalışma" -toplumdaki ırklar, cinsiyetler, diğer gruplar arasında doğuştan gelen ve değişmez nitelikteki farklılıklar olduğunu, bazı kişilerin neden diğerleri üzerinde ayrıcalıklı ve baskın bir konuma sahip olduğunu, bunun gerçekten olması gereken bir durum olduğunu açıklama iddiası- kitle iletişim araçlarıyla yaygınlaştırılmakta ve meşrulaştırılmaktadır. Böylece, bu tür eşitsizliklerin üstesinden gelme iddiasındaki programların niçin başarısızlığa mahkum ve tükenmiş olduklarına dair "bilimsel bir açıklama" sağlandığı iddia edilmektedir. Aslında daha fazla bilimsel kanıtın sağladığı şey, derin eşitsizliklerin üstesinden gelme iddiasını terk eden ve bunun yerine neden üstesinden gelinemeyeceklerine dair "derin nedenler" icat eden bir sistemin ve yönetici sınıfın mutlak şekilde iflasıdır. Ve tüm bu meselelerde "liberallerin" oynayacakları belirli roller olsa da, inisiyatif esas olarak "muhafazakarların" elindedir.

Kemiklerin Minberi

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki yazısı "*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett'in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*" başlıklı kitabındandır. İlk kez *Revolutionary Worker*'ın

976.sayısında 4 Ekim 1998 tarihinde yayınlanmıştır.

Kaynak için: [RW ONLINE:Bob Avakian: The Pulpit of Bones \(revcom.us\)](http://RW_ONLINE:Bob_Avakian:The_Pulpit_of_Bones_(revcom.us))

Gerçekten de büyük bir reggae sanatçısı olan Peter Tosh, en güçlü şarkılarından birinde Christopher Columbus gibi “Batı Medeniyetinin” “sözde büyük adamlarını” yüceltme girişimini sert bir şekilde eleştirir. Parça şöyledir:

*Bütün bu ‘büyük adamların’ yaptıkları şey
soyup tecavüz etmektir
insanları kaçıırıp katlediyorlardı;
sözde ‘büyük adamlar’
soyup tecavüz ediyorlardı
insanları kaçıırıp katlediyorlardı.’*

Şüphesiz haklıdır. Onların yaptıkları ve torunlarının da halen yaptıkları şey budur. Bu durum onların sisteminin doğasında yer alır.

Çeşitli yazarlar (ben de dahil) bu durumun dehşetini daha canlı bir şekilde ifade etmek için pek çok kez kan ve kemiklerden oluşmuş kapitalist zenginlik metaforunu kullanır. İşin aslı bu sadece bir metafor da değildir. Bu konunun gerçekliği, Jack Weatherford tarafından yazılan *Indian Givers, How the Indians of the Americas World Transformed the World* adlı kitabında güçlü bir şekilde aktarılır. Weatherford, Potosi’deki Bolivyalı bir madencinin günümüzdeki çilesiyle - yani gerçek veya fiili köleler tarafından yüzyıllar boyunca kelimenin tam anlamıyla dağlardan gümüş çıkarılıp ardından Avrupa’ya gönderildiği yerden- başlayarak; kanları, derileri ve kemikleri Avrupa uluslarının zenginliği için bir kaide oluşturan milyonlarca Hint ve Afrikalıyı gündeme getirir. Weatherford açıkça şu sonuca varır:

“Kapitalistler bu yeni yapıyı Afrika’dan Amerika’ya uzanan köle ticareti ile ve Amerikan gümüş korsanlığı ile ikili bir

destek üzerine inşa etmişlerdir.” Ve daha sonra Marx’ın bunun özünü keskin bir ironi ile yakaladığı ifadeyi aktarır: “Amerika’da altın ve gümüşün bulunması, yerli halkların kökünün kazınması, köleleştirilmesi ve madenlere gömülmesi, Doğu Hint Adaları’nın fethinin ve yağmalanmasının başlangıcı, Afrika’nın kara derililerin ticaret avları için savaş alanına dönüştürülmesi... bütün bunlar kapitalist üretim çağının pembe şafağının habercisidir.”

Bugünlerde ABD’de (Pat Robertson’u ve Jesse Helms’i düşünmemek ve köle sahiplerini-gözetmenlerini resmetmemek hayli zor olsa da) köleliği açıkça savunacak büyük bir siyasi lider yoktur. Fakat George Washington (“Ülkemizin Babası”), Thomas Jefferson (“Bağımsızlık Bildirgesi”nin baş yazarı) ve James Madison (ABD Anayasasının baş yazarı) gibi köle sahibi “büyük adamları” desteklemeyen ABD egemen sınıfından önemli bir temsilci bulmak mümkün mü? William Bennett’in en çok satan kitabı *“Erdemler Kitabı”* içinde “erdemlerin” modeli olarak öne sürülen kişiler kimlerdir? Ve daha da önemlisi, bu yönetici sınıfının *“Amerika’daki kapitalistlerin zenginliğinin ve devlet gücünün temelinde köle emeğinin akıtılması bulunduğu için bu zenginlik haramdır ve bu güç gayri meşrudur!”* diyebilecek herhangi bir temsilcisi var mı?

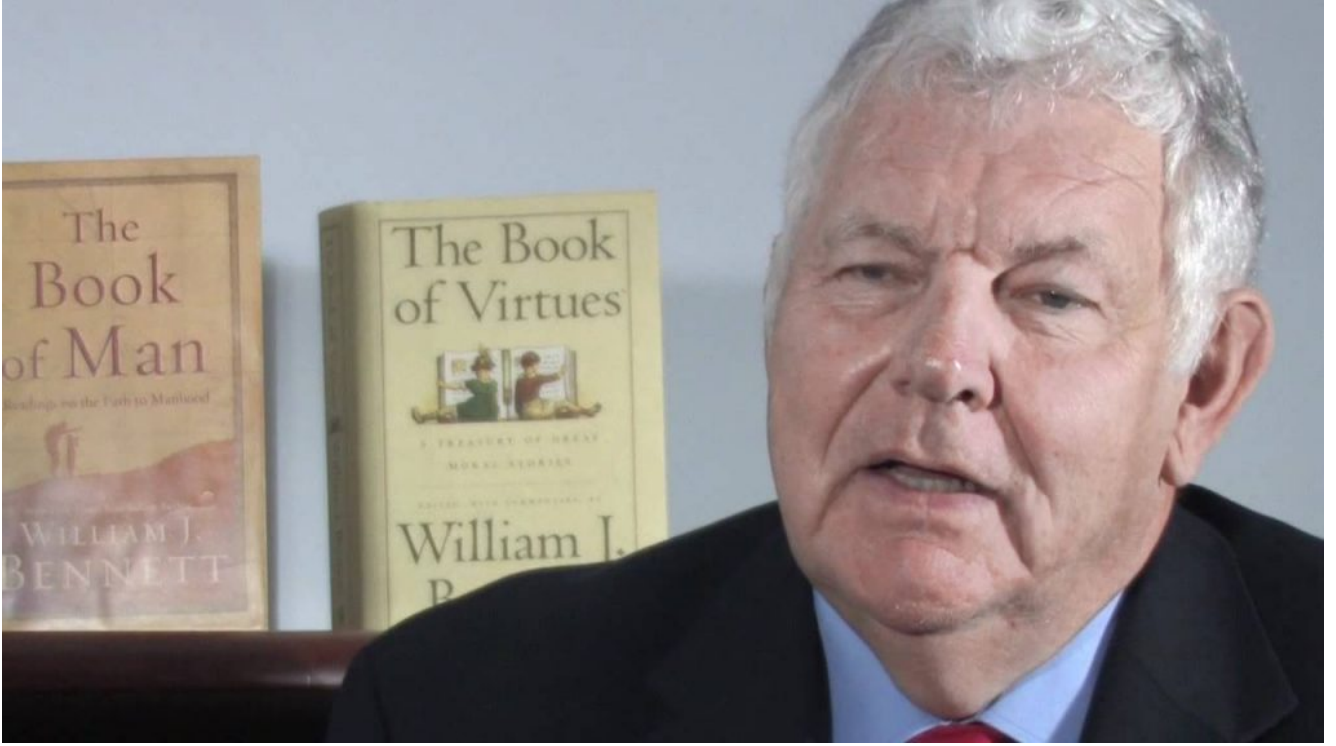
Bu köle emeğine ek olarak, bu zeminin geri kalanını oluşturan şey peki nedir? Yerli halkların fethi ve soykırımı; toprakların ve kaynakların soygunu; göçmen dalgalarının acımasızca sömürülmesi; çocuk emeğinin kapitalist birikim makinesine acımasızca aktarılması; kadınların aşağılanması, insandışılaştırılması ve düşük ücretli sömürüsü; Avrupalı olmayan halkların boyun eğdirilmesi ve aşırı sömürülmesi! Bu durum, ilk fetihden günümüze ve dünyanın bir köşesinden diğerine devam etmiştir. ABD’deki giyim atölyelerinden Haiti veya Pakistan’daki daha da korkunç durumdaki cehennem deliklerine; Çinhindi ve Endonezya’da kelimenin tam anlamıyla milyonların katledilmesinden Irak’a ve halkına, özellikle de çocuklara yağdırılan kitlesele yıkımlara ve ölümlere kadar

böyledir.

İmparatorluğun Hırsızları

Bütün bunlar William Bennett gibi insanların “erdemlerini” vaaz ederken dayandıkları kemiklerden oluşan bir minberdir. **“Çalışmanın”** (Bennett’in “Erdemler Kitabı”ndaki bölümlerden biridir) değerini övme cesaretine sahipler. Yüzyıllar boyunca onları bugün bulundukları konuma getiren şey, doğrudan veya fiili kölelik ve diğer vahşi sömürü biçimleri altında başkalarının çalıştırılması olmuştur.

“Çalışma” bölümünde Bennett’in arılardan, karıncalardan bahsetmesi ve “Mideye Karşı İsyan” hikayesine dair hikayeler, şiirler ve meseller içermesi aslında şaşırtıcı değildir. Vücudun diğer bölümlerinin mideyi beslemek için yaptığı işbölümü, sonuçta olabilecek en iyi düzenlemesidir! Bugün dünyadaki “işbölümü” -bir avuç emperyalist devletin yönetici sınıflarının, arılar ve karıncalar gibi muamele gören milyarlarca insanın emeğiyle beslendiği ve zenginleştiği bugünün dünyasındaki- böyle bir işbölümü, açıkçası bu yönetici sınıfların ve onların William Bennett gibi temsilcilerinin sürdürmek ve uygulamak için can attıkları türden bir iş bölümüdür.

“William Bennett gibi insanlar, gerici gündemlerini desteklemek ve fon toplamak için tabak başına 1000 dolarlık akşam yemeklerine katılırken, bu ifade Üçüncü Dünya’da neden her gün 40 bin çocuğun açlıktan ve önlenebilir hastalıklardan öldüğünü, Peru’da her beş çocuktan birinin neden 5 yaşından önce öldüğünü açıklıyor mu?” – Bob Avakian

“Sorumluluk” (Bennett’in kitabındaki bölüm başlıklarından bir diğeridir) ve bunun eksikliğinin, gençliği ve genel olarak Amerika’daki insanları nasıl yozlaştırdığı konusunda ahkam kesiliyor. İnsanların hayatta yaptıkları seçimlerin sorumluluğunu almaları gerektiğine dair ısrarcılar. Peki Bennett’in temsil ettiği sınıfın insanları açısından, bu seçimler niçin şu veya bu bölgedeki fabrikaların kapatılıp kapatılmamasını, Meksika’ya veya Güney Kore’ye milyarlarca yatırım yapılıp yapılmamasını, Irak’a nasıl savaş açılacağını, Panama’nın ya da Haiti’nin ne zaman işgal edileceğini, veya Peru’ya ne tür bir kemer sıkma önlemi uygulanacağı türünden şeyleri içeriyor?

ABD gibi bir ülkede genel olarak “orta sınıf” olarak adlandırılan grubun parçası olan insanlar açısından seçimler, maaş kesintisini kabul etmek veya işini kaybetmek arasındadır,

ya da çocuklarının üniversiteye girmesine yardımcı olmak için daha fazla borca g  girip girmemeye karar vermek arasındadır.

ABD'nin gettolarındaki ve barriolarındaki milyonlar açısından mevcut seçenekler ise, asgari ücretli bir i  bulmaya çalışmak ile sosyal yardıma devam etmek veya suça y onelmek ya da egemen sınıfın ba latmaya karar verdiği savaşlardan birinde savaşmak zorunda kalmak gibi şeyleri içermektedir. Ve bu arada, Tayland'da -belki 9 veya 10 ya larındaki- genç bir kız açısından ABD gibi ülkelere ihracat için giysi veya oyuncak üreten bo ucu sefalet koşullarındaki fabrikalarda kölelik ile, Japonya, Avrupa ve Amerika'dan seyahat eden i adamlarına seks için satılmak üzere bir genelevde çalışmak durumunda kalmak arasında bir "seçim" durumu vardır. Farklı sınıflar ve insan grupları için bu farklı seçimleri şekillendiren, dünya çapındaki kapitalizm-emperyalizm sistemi ve onun ekonomik, sosyal ve politik baskı ili kileridir.

Bennett'in yapt ı şekilde  u şekilde vaazlar vermek zalimliktir, alay etmektir ve canavarca bir palavradır: *" lk kez Aristoteles'in ısrarla belirttiği gibi, bizler kendimizin verdiği kararlarla bir kişi olarak neyse o oluruz."*

William Bennett gibi insanlar, gerici gündemlerini desteklemek ve fon toplamak için tabak başına 1000 dolarlık ak am yemeklerine katılırken, bu ifade    nc  Dünya'da neden her gün 40 bin çocuğun açlıktan ve önlenebilir hastalıklardan öldüğünü, Peru'da her be  çocuktan birinin neden 5 ya ından önce öldüğünü açıklıyor mu?

Bennett'in suça dair yapt ı açıklamalar, bana Büyük  skender ile yakaladığı bir korsan arasında geçen bir hikayeyi (St. Augustine'den aktarılan bir pasajdır) anımsattı:

Yakalanan bir korsanın Büyük  skender'e verdiği gerçekten de yerinde ve doğru bir cevaptır bu. Büyük  skender, korsana 'Sen ne cesaretle denizlere korku salabiliyorsun?' diye sorar. Korsan, 'Asıl sen ne cesaretle bütün dünyaya korku

salabiliyorsun?’ diye cevap verir ve şöyle devam eder: ‘Ben sırf küçük bir gemiyle bunu yaptığım için hırsız sayılıyorum, oysa sen aynı şeyi koca bir donanmayla yapıyorsun diye İmparator olarak anılıyorsun.’

Bu yazının devamı için aşağıdaki makaleyi okuyabilirsiniz:

[Muhafazakarlar, Liberaller, Devrimciler](#)

Kökten Bir Kopuş Zamanı: Peri Masalları ve Geleneğin Zincirleri

Editörün Notu: Bob Avakian’ın aşağıdaki yazısı “*Kemiklerin Minberinden Vaaz Vermek: William Bennett’in Erdemlerinin Altındaki Gerçeklik Veya Ahlaka İhtiyacımız Var, Ama Geleneksel Ahlaka Değil*” başlıklı kitabındandır. *Revolutionary Worker*’ın 975.sayısında 27 Eylül 1998 tarihinde yayınlanmıştır. İlgili yazı dizisinin birinci bölümüdür.

“Kemiklerin Minberi” içinden yapılan bu seçkide, Bob Avakian, William Bennett’in *Erdemler Kitabı*’nı eleştirmektedir. Bennett, Clinton’un istifasını talep eden güçlü bir ses olarak ortaya çıkmıştı. Ayrıca o dönem yayınlanan kitabı *Öfkenin Ölümü*, Clinton meselesini ve 1960’lardaki cinselliğe dair fikirlerin bu ülke için büyük bir sorun olduğu yönünde analizlerini içermektedir.

Kaynak için: [Bob Avakian-‘Crisis of Morality’: Preaching from a Pulpit of Bones \(revcom.us\)](#)

William Bennett'in "Erdemler Kitabı"na göz attığım zaman ilk izlenimim gerçekten de şaşırtıcı bir şekilde kitabın aslında oldukça zararsız görüldüğüne yönelikti. Ne de olsa Bennett, saldırgan sağcı takımın önde gelen bir ismiydi. Kendisi, Reagan ve Bush yönetimlerinde, "uyuşturucuya karşı savaş" ve "suçla savaş" adı altında yoksullara savaş açan bir yetkilidir. Ayrıca eğitim alanında ve genel olarak eski zamanların geleneklerinden herhangi bir sapma durumuna karşı agresif bir şekilde saldıran biridir. Bennet'in bahsi geçen kitabını ben de temin ettim. Kitap ABD'de "en çok satan" kitap oldu ve "geleneksel Amerikan yaşam tarzını" ve "geleneksel değerleri" yayan kültürel ve ideolojik saldırıda önemli bir rol oynadı. Bununla birlikte "Erdemler" kitabı, "muhafazakar" ilkelerin yalnızca gürültülü şekilde sunulması da değildir. Peri masalları ve çeşitli fabllar, konuşmalar, hikayeler, şiirler ve romanlardan alıntılarının, ayrıca çeşitli denemeler, diyaloglar, vaazlar vb.'nin eklektik bir koleksiyonu biçimindedir.

Yine de, söylendiği gibi ilk izlenimler yanıltıcı olabilir. "Erdemler" kitabı zararsız değil, sinsidir. Görünüştaki masumiyeti onun gerçek sinsiliğine hizmet eder. "Gençlerin ahlaki eğitimi gibi uzun yılları bulan onurlu bir göreve yardımcı olmayı amaçladığını" belirterek başlar... "Kalbin ve zihninin iyiye doğru eğitilmesinden" bahseder. "İyi"nin bir tanımı olduğu veya herkesin bunu tanıyabileceği ve üzerinde anlaşmaya varılması gerektiği izlenimi yaratılır. Yani çok eski zamanlardan itibaren var olan, şimdi ve her zaman var olacak tam olarak bir İYİ'den bahsedilir. Bu şekliyle, Bennett'in bir "gündemi" olduğu gerçeğinin ve onun "iyi" kavramının belirli bir sınıfın -servet biriktiren, diğerlerini sömürerek ve onlara baskı yaparak toplumu yöneten bir sınıfın- bakış açısını ve çıkarlarını yansıttığının üzeri örtülür.

Bu aldatmaca, Bennett'in "iyi" modelini, belirli bir sınıfsal temele dayanan verili içeriği evrensel "erdemler" olarak öne

sürülen çeşitli niteliklerle katman katman sunarak inşa etmesi gerçeğiyle derinleşir. Örneğin, “Giriş” bölümünde şöyle yazar: “Amerikalıların büyük çoğunluğu dürüstlük, merhamet, cesaret ve azim gibi bazı temel karakter özelliklerine saygı duymaktadır.” Kitabını, bu nitelikler ve diğer altı nitelik ile ilgili bölümler şeklinde düzenler: Öz Disiplin, Sorumluluk, Dostluk, Çalışma, Sadakat ve İnanç. Bu listedeki sonuncu unsurun olası istisnası haricinde (“İnancın” dini inançta olduğu gibi kör ve sorgulamayan inancı ifade edip etmemesine bağlı olarak ya da derinden benimsenen fakat aynı zamanda maddi gerçekliğe dayanan inanç şeklinde olabilir) genel olarak bu niteliklere karşı kesin bir şekilde karşı olduğumu söylemeyeceğim, zaten bunu yapacak çok az insan vardır. Fakat buradaki mesele şudur: Bu niteliklere hangi içerikler yüklenmiştir ve bunlar hangi bağlamda var olurlar?

Örneğin “**Azim**” özelliğini ele alalım. Mao Zedong’un Seçme Eserleri arasında geleneksel bir Çin masalı olan “Dağları Kaldıran İhtiyar Budala” üzerine bir yorum bulunur. Bu masal, yaşlı bir adamın kaldırmaya kararlı olduğu dağları bir çapa yardımı ile kazmak için oğullarını toplamasının hikayesidir. Zorluklara ve alaylara rağmen, yaşlı adam ısrar eder ve eğer yaşamı boyunca bu dağları kaldıramazsa, çocuklarının ve gerekirse gelecek nesillerin dağlar kaldırılincaya kadar çalışmaya devam edeceklerini belirtir. Sonunda olaylar şöyle gelişir, tanrı adamın bu azminden etkilenir ve dağların kaldırılmasını sağlar. Mao bunu, Çin halkının üzerinde baskı yaratan baskı “dağlarını” devirmek için devrimci savaşı sürdürme görevine uygulamıştır: Devrimcilerin ihtiyar budala adam gibi olduklarını ve halk kitlelerinin masaldaki tanrı gibi olduğunu söyler. Kitleler “dağları” kaldırmak için devrimcilerle birleşeceklerdir, işte bu yüzden devrimci savaşçılar sebat etmelidir. Ancak bunun William Bennett’in aklındaki türden bir ders olduğunu pek sanmıyorum!

Ya da Bennett’in “Erdemler”inden biri olan “**Çalışmak**”ı ele alalım. Mel Watkins’in “On The Real Side” adlı kitabında -

kölelik günlerinden günümüze Afro-Amerikan mizahı üzerine bir araştırmadır- ortaya koyduğu ilginç şeylerden biri, köleler arasında oldukça popüler bir mizah türünün efendilerini alt ederek işten kaçan kölelere dair hikayeler olmasıdır. Şimdi bu tür kölelerin “erdemli” olmadığını mı düşünmeliyiz? Bu direniş biçimiyle özdeşleşen Siyahi halk kitlelerinin uygun “çalışma etiğinden” yoksun olduklarına gerçekten inanmamız mı gerekiyor?

Ya da “Erdemler”in **“Öz Disiplin”** başlıklı ilk bölümünden, çocukların kendilerini düzgün bir erkek veya kız imajı doğrultusunda -ki bu ikisi arasındaki fark çok açıktır ve 50’lerde ABD’de büyüyen herkes için oldukça aşıkardır- şekillenmeleri veya şekillendirilmeleri gerektiğine dair pasajları ele alalım. Örneğin, bu pasajlardan birinde (Emilie Poulsson’un bir şiiri ile) bize “küçük kızların/insanların görmekten hoşlanılacak türden biri olarak, adeta bir menekşe kadar mütevazı, bir gül goncası kadar tatlı... bir elmas kadar parlak, bir inci kadar saf” olması gerektiği vurgulanır. Bunların erkek çocuklarında olması gereken nitelikler olmadığını hepimiz biliyoruz: Erkek çocuklar açısından yüksek otoritelere itaat edip onların hizmetinde kaldıkları müddetçe kaba ve güçlü olmanın güzel, ayrıca gerekli olduğu kabul edilir.

Peri Masalları ve Cinsiyet Kalıpyargıları

Bir kez daha, Bennett’in ırkçılığa, cinsiyetçiliğe, şovenizme ve diğerlerine karşı olmakla ilgili beylik laflarına ve 19. yüzyıl feministi Susan B. Anthony gibi insanlardan birkaç alıntının Bennett’in “Erdemler”inde bulunmasına rağmen, bu kitabı okurken kitabın en başından sonuna kadar “geleneksel” cinsiyet rolleri veya kalıpyargıların birer örnek model olarak gösterilmesine şaşkırmamak gerekiyor. Ne de olsa Bennett’in bütün amacı böylesi bir “geleneğin” “erdemlerini” yüceltmektir.

Bennett’in kendini kontrol etmeyi veya hoşlanmayacağın

şekillerde de olsa kontrol edilmeyi öğren şeklindeki korkunç uyarılarla tanıttığı şiir “Küçük Bir Kız Vardı” başlığını taşımaktadır. Şiirde bir kez daha o eski “çifte standart” sunulur. Geyik için iyi olan şeyin kaz için iyi olmadığı aktarılır. Son kıta bunu açıkça ortaya koyar: “Kızın annesi sesleri duydu/Oğlan çocuklar olduğunu sandı/Tavan arasında dövüşerek oynuyorlar diye düşündü/Ancak merdivenden tırmandığında/Jemima’yı orada buldu/Tuttu ve ona güçlü bir şekilde tokat attı.”

Bunun gibi incilerin yanı sıra, “Erdemler” arasına serpiştirilmiş şekilde yakışıklı prensler tarafından -prensler ilk önce kurbağa olarak görünseler bile- kurtarılan veya mutluluğa götürülen bakire prenseslerin bilindik peri masalları yer alır.

“Fakat sonuçta bu oldukça zararsız değil mi ki? Elbette bunun cinsiyet kalıpyargılarını devam ettirdiği söylenebilir, ama bunun gibi küçük şeylerden büyük bir şey yapmak “politik doğrucu aşırılık” ve “FemiNazilerin” zorbalığı değil mi?”

Bütün bu “politik düzeltmeler” oldukça gülünç, hatta çileden çıkarıcı, öyle değil mi? “Politik Olarak Doğru Uyku Zamanı Hikayeleri” isimli küçük parodiler kitabının amacı belli ki bu. Görünüşe göre bu kitap son zamanlarda ABD’de en çok satanlardan biri haline geldi. Ancak, eski peri masallarının “politik olarak doğru” eleştirilerini taklit eden bu “Uyku Zamanı Öykülerini” okurken asıl dikkatimi çeken şey, orijinal masalların yeniden yazılması değil, zengin ve yoksul, prensler ve sıradan insanlar, erkekler ve kadınlar vb. arasındaki ayrımların doğal ve kaçınılmaz olduğu düşünülen bir çağı aydınlatarak bunun gerçekler ışığında görülmesi gerektiğidir.

Gerçekten de böyle masalların etkisinin olduğu söylenebilir mi? Sundukları modeller ve ahlak, en nihayetinde gerçekten fazlasıyla masum mu? Bu makaleyi yazmaya hazırlanırken incelediklerim arasında bana gönderilen ABD gazetelerinden kupürler de vardı ve bunlardan biri Judith Sherven ve James

Sniechowski'nin *USA Today*'den (24 Ocak 1995) bir makalesidir. Başlığı "Kadınlar neden tacizcilerle birlikte kalıyor?" ve alt başlığı ("öne çıkartılan vurucu kısmı") "Milyonlar açısından güçlü, koruyucu, cinsel açıdan tutkulu ideal erkek bir aşk-romanı fantezisi. Bela davet ediliyor." şeklindeydi.

Aşk romanı, bugün ABD toplumunda "Çirkin Prens" masalının eşdeğeri. Genç kızlara ve kadınlara yöneliktir. Bu makaleye göre (Forbes dergisinden alıntı yaparak) 25 milyon Amerikalı kadın her ay ortalama 20 aşk romanı okuyor! Bu makale çok önemli bir soru soruyor ve çok çarpıcı bir cevap veriyor: "Bu kadınlar neyi bu kadar çekici buluyor? Onlara bakacak ve kendilerini güvende hissettirecek güçlü, baskın bir erkek tarafından 'kurtarılma' umudu ve heyecanını." Ama hayatın gerçeği ile -böylesi erkeklerin tahakkümü altında yaşanarak-Harlequin romanlarının romantik fantezileri gerçekleşemez. Süreç çoğu zaman korkunç bir kabusla dönüşür.

"Geleneksel ilişkilerin" ve beraberindeki "geleneksel değerlerin" güçlendirilmesi, en azından söylemek gerekirse, bu suç ve şiddeti ortadan kaldırmaya pek yardımcı

olmayacak, ve işin aslı yalnızca onun için ve daha genel olarak, bu suçların dramatik bir ifadesi olduğu baskıcı toplumsal ilişkiler için daha fazla kılıf ve hatta “meşruiyet” sağlamaya hizmet edecektir. – Bob Avakian

(Bu durum, bana kökeninde [Latince *familia*’dan gelen] aile kelimesinin “modern Filistin idealini, duygusallık ve aile içi uyumsuzluğun bir bileşimini”, öte yandan eski Roma’daki bir hanedeki “kölelerin toplamı” için kullanılan ve yalnızca köleleri üzerinde değil, aynı zamanda karıları ve çocukları üzerinde de yaşam ve ölüm gücüne sahip olan bir erkek tarafından yönetilen bir hane şeklindeki Engels’in gözlemini anımsatıyor.)

Grimm’in peri masallarınının -ve aynı türden fablların günümüzdeki modern versiyonlarının- kızları bu romantik fantezileri kabul etmeye ve harekete geçirmeye koşullandırmada önemli bir rol oynadığını ve onlar açısından sonuçların zararlı ve aşağılayıcı olacağını görmemek mümkün mü? William Bennett ve şürekası, bu “kadınsı erdemler” idealini ve onların getireceği “ödülleri” güçlendirmeye çalışırken, sonuç olarak dayatmaya çalıştıkları “ahlaki eğitimin” doğası ve etkisi nedir?

EV: TEHLİKELİ BİR YER

Şiddet içeren suçlar, sokaklardaki suçlar, çocukları öldüren çocuklar ve çok daha fazlası hakkında amansız bir propaganda ve yutturmaca yağmuru yapılsa da -ayrıca şiddet suçları bugün Amerika’da büyük bir toplumsal sorun olmasına rağmen- medya, politikacılar vb. tarafından çok fazla duyurulmayan şeylerden biri de kadınlar ve çocuklar için cinayet de dahil olmak üzere şiddet içeren suç ve vahşete en çok maruz kaldıkları yerin aslında kendi evleri “evin erkeği” olması gerçeğidir. Kadınların kocaları tarafından tecavüze uğrama olasılıkları ayrıca çocukların babaları tarafından cinsel saldırı ve tacize uğrama olasılıkları yabancılar tarafından gerçekleştirilen saldırılardan daha yüksektir. Hem son yıllarda -hem de büyük

ölçüde “60’ların” (aslında 1970’lere kadar taşınan) toplumsal ayaklanmaların bir sonucu olarak ve özellikle de o ayaklanmalardan ortaya çıkan kadın hareketi nedeniyle bu korkunç “aile içi” şiddet konusuna bu derece ışık tutulabilmiştir. Ondan önce, bu mesele büyük ölçüde karanlıkta, “ev”in kapalı kapılarının ardında örtülüydü ve “geleneksel ailenin” “kutsallığı” tarafından korunuyordu.

Çok yakın zamana kadar, egemen kültürde “evlilik içi tecavüz” kavramı bir çelişki olarak görülüyordu. 1980’lere kadar, ABD’deki çoğu eyalette erkekler yasal olarak karılarına tecavüz edebiliyorlardı ve bu durum ancak son iki yıl içinde tüm eyaletlerde suç olarak ilan edildi. (Kuzey Carolina, 1993 sonlarında bunu yapan en son eyaletti). Elbette bu yasaların geçmesine rağmen, çeşitli “beyaz yakalı suçlar”, Siyahi halka ve toplumun egemen kurumları tarafından insandan daha değersiz olarak gösterilen ve mağdur edilen diğer halklara yapılan suçlarla birlikte, evlilik içi tecavüzler, kadınlara yönelik şiddetin önemli bir biçimi ve insanların en az cezalandırıldığı büyük suçlardan biri olmaya halen devam ediyor. “Geleneksel ilişkilerin” ve beraberindeki “geleneksel değerlerin” güçlendirilmesi, en azından söylemek gerekirse, bu suç ve şiddeti ortadan kaldırmaya pek yardımcı olmayacak, ve işin aslı yalnızca onun için ve daha genel olarak, bu suçların dramatik bir ifadesi olduğu baskıcı toplumsal ilişkiler için daha fazla kılıf ve hatta “meşruiyet” sağlamaya hizmet edecektir.

Bennett ve diğerlerinin ABD’nin üzerine kurulduğu “temellere dönme” zamanının geldiğini ve “60’ların karşı-kültür” saldırısının Amerika’daki “ahlaki çürümenin” ve yaygın suçların nedeni olduğunu söylediklerini duyunca, bunlara şunu sormalıyız: Yani her yıl sayısız kadının kocaları tarafından tecavüze uğradığı ve bunların hepsinin yasal olduğu bir duruma geri mi dönmemiz gerekiyor? Yüzlerce, belki de binlerce Siyahinin yıllar yılı linç edildiği ve buna rağmen bu vakaların nadiren suç sayıldığı bir duruma geri mi dönmemiz

gerekiyor?

Bennett ve şürekası kuşkusuz bunu kastetmediklerini söyleyecektir. Ancak gerçek şu ki, kızların ve kadınların aslında erkeklerin cinsel malı oldukları, evlenip kocaları tarafından zevk ve talan nesnesi haline getirilene kadar babalarının “koruması” altında “saf bakireler” olarak hazır tutulmaları “geleneğini” pekiştirmek istiyorlar.

(Cinselliğin metalaştırılması, cinsel fetih ve yağma -ve tüm bunların kadın düşmanı özü- açığa çıkarılmalı ve kökünden sökülme lidir, “geleneksel değerler” ve onların yandaşları bunu ortadan kaldırmanın yolunu gösteremezler, işin aslı bu kesimler yaşanan durumun ifadeleri ve temsilcileridir)

Bennett ve şürekası, Siyahi halka sivil bir şekilde hareket edilmesi için, yani sistematik ayrımcılığa ve vahşete, günlük nefret ve hakaretlere maruz kaldıkları gerçeği karşısında sessizce, boyun eğen bir şekilde davranmaları için belirli “medeni haklar” bahşedileceği bir durum istiyorlar.

Gerçek şu ki, Bennett gibi insanlar kapitalist Amerika’nın temeline ve kurumsal yapısına yerleşik olan erkek üstünlüğünü ve beyaz üstünlüğünü agresif bir şekilde yeniden savunmanın peşindeler ve demek istedikleri -ve yapmak durumunda oldukları şey- bu sistemin üzerine inşa edildiği ve dayandığı devasa ve canavarca suçların temel “geleneğini” korumak ve iletme tmdir.

Radikal Kopuşlar

Bennett gibi insanların “60’lara” ve onun “karşı kültürüne” bu kadar çok ateş açmasının ana nedenlerinden biri şudur: Bunlar, Bennett’in “erdemlerinin” altında yatan gerçeğin tamamını olmasa da, bunu büyük ölçüde açığa çıkarmıştır. Doğruluğun sancaktarı ve özgürlüğün kalesi olarak bilinen yönetici sınıfın otoritesini ve meşruiyetini önemli ölçüde sorgulatmıştır. Ancak “60’lar” bundan çok daha fazlasını yaptı.

0 dönemde dünya çapında devrimci bir yükselişe ek olarak ve bunun bağlamında, ABD'deki milyonlarca insan geçerli olan sözleşmelerden koptu, inisiyatifler kurdu, kariyercilik ve para peşinde komaya toplumsal hiyerarşik düzende belli bir konum elde etmek için kavga etmeye odaklanmayan, bilinçli olarak "Tanrı yanında olduğu bir numaralı Amerika"yı reddeden bu insanlar, yeni ilişkiler ve yeni kültürel ifadeler için mücadeleyi üstlendiler. Pek çok insan, uğruna savaştıkları Şeylerin önünde bir engel olduğunu ve savaştıkları tüm kötülüklerin ortak bir kaynağının olduğunu anlamaya başladı. Bu kapitalist-emperyalist sistemdi. Suça bulaşmış birçok kişinin bakış açıları geliştirildi ve devrime katıldılar. İnsanların bir Şeyleri -ve kendilerini dönüştürmek için- gerekli olan büyük potansiyel devrimci mücadele sayesinde güçlü ve canlı bir Şekilde gösterildi.

Pentagon'daki savaş karşıtı protestocular ile savaş planlayıcıları arasındaki; Kara Panterler ve J. Edgar Hoover arasındaki; bir yanda Siyahi, Latino, Asyalı ve Yerli halklar ile diğer yanda hükümet arasındaki; "geleneksel" rollerine başkaldıran kadınlarla ülkeyi yöneten zengin yaşlı erkekler arasındaki; en geniş anlamıyla yeni müziği ne çıkaran gençlik ile onları Őeytanın müritleri ve medeniyet yağmacıları olarak kınayan vaizler arasındaki mücadele çizgileri keskin bir Şekilde izilmişti. Ve o çalkantılı zamanlar boyunca, kurulu düzene, egemen ilişkilere ve geleneklere başkaldıranlar, giderek ortak bir dava ve güçlü bir birlik buldular; hem ahlaki hem de politik inisiyatifi giderek kazandılar -ve bunu hak ettiler- egemen sınıflar ise kendi yönetimlerini savunmak için saldırıya geçtiler, ancak giderek ve hak ettikleri Şekilde ahlaki ve politik otoritelerini kaybettiler.

Ancak ne yazık ki, o dönemde belki de insanların yüz binlercesi devrimci fikirleri taşır hale gelmiş ve milyonlarcası radikalleşip çeşitli direniş biçimleriyle ayaklanmış olsa da, bir devrim olmadı. Eski yönetici sınıf yönetmeye devam etti, eski sistem yürürlükte kaldı. Ve

böylece, ABD'deki ve uluslararası arenadaki koşulların ve ilişkilerin değişmesiyle birlikte, bu bütün süreç boyunca öne sürülenlerin çoğu ve "60'lar" ayaklanması tersine döndü. İnsanların bir kısmı egemen sınıflara ortak oldu, bir kısmı bozuldu, bir kısmı da tamamen ezildi. Ancak hepsi böyle olmadı ve bu durum, gücü elinde bulunduran egemenlerin boğazına takılmış bir kemik olmaya devam etmektedir.

GERİ DÖNÜŞ YOK. "60'lar" geri getirilemez ve yapılabilseydi de geri getirilmesi yeterli olmazdı. Çünkü "60'lar" da tam olarak ileri gitmemiştir. Öte yandan William Bennett gibi insanlar da "50'leri" geri getiremezler. Gelecek için savaş şu andan ileriye doğru verilecek.

Radikal olarak farklı ve daha iyi bir dünya vizyonundan vazgeçmeyenler ve böyle bir vizyonu ilk kez arayanlar veya yeniden keşfedecekler açısından asıl meydan okuma geçmişteki yükselişlerdeki en iyi unsurları ileriye taşımak, bunları daha da ileriye taşımaktır. Marx ve Engels'in sözünü ettiği bu iki radikal kopuşu yani geleneksel mülkiyet ilişkileri ve geleneksel fikirlerden radikal kopuşu fiilen gerçekleştirmenin araçlarını geliştirmektir.

Kurtuluşu hedeflemeyen girişimlere ve geleneğin zincirlerinin eski püskü bir "devrim" bayrağı altında güçlendirilmesine karşı, burada söz konusu olan gerçek ve eşi benzeri görülmemiş bir devrimdir. Bahsedilen şey, binlerce yıldır korkunç sonuçlar doğuran ve şimdiye kadar kaçınılmaz şekilde baskıcı bölünmeler üreten insanlık tarihini yepyeni bir aşamaya ilerletmekten ve bunların geride bırakılmasından daha azı değildir. Geleneğin zincirlerini kırmak için verilen savaşın can alıcı kısmı, bu tarihi önemdeki dönüşüme tekabül eden kökten yeni bir ahlakı öne çıkarmaktır. Bu durum gerçekler ışığında "geleneksel ahlakın" ne olduğunu ortaya çıkarabilir ve aynı zamanda insan ilişkileri için çok daha yüksek bir temele giden yolu aydınlatabilir.

[Kemiklerin Minberi](#)